

INFORMATOR o egzaminie maturalnym z informatyki

od roku szkolnego 2022/2023

Zespół redakcyjny:

Iwona Arcimowicz (CKE)

prof. dr hab. Krzysztof Diks (Uniwersytet Warszawski)

dr Janusz. Jabłonowski (Uniwersytet Warszawski)

Agata Kordas Łata

prof. dr hab. Krzysztof Loryś (Uniwersytet Wrocławski)

dr Lech Duraj (Uniwersytet Jagielloński)

dr Anna Kwiatkowska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Romuald Rostecki (OKE Gdańsk)

dr Wioletta Kozak (CKE)

dr Marcin Smolik (CKE)

Recenzenci:

dr Marcin Engel

dr Piotr Chrzastowski-Wachtel

Joanna Śmigielska

dr Tomasz Karpowicz (recenzja językowa)

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536 65 00

sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk

tel. 58 320 55 90

komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno

tel. 32 616 33 99

oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków

tel. 12 683 21 99

oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

al. Legionów 9, 18-400 Łomża

tel. 86 473 71 20

sekretariat@oke.lomza.pl

Okregowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź

tel. 42 634 91 33

sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań

tel. 61 854 01 60

sekretariat@oke.poznan.pl

Okregowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

pl. Europejski 3, 00-844 Warszawa

tel. 22 457 03 35

info@oke.waw.pl

Okregowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław

tel. 71 785 18 94

sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1.	Opis egzaminu maturalnego z informatyki	5
	Wstęp	5
	Zadania na egzaminie	5
	Opis arkusza egzaminacyjnego	
	Zasady oceniania	
2.	Przykładowe zadania z rozwiązaniami	9
3.	Informacja o egzaminie maturalnym z informatyki dla absolwentów niesłyszących	89
	nwała Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Konferencji Rektorów ademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2023 roku	109

4 Informator o egzaminie maturalnym z informatyki od roku szkolnego 2022/2023

1. Opis egzaminu maturalnego z informatyki

WSTĘP

Informatyka jest przedmiotem dodatkowym na egzaminie maturalnym. Ten przedmiot może być zdawany tylko na poziomie rozszerzonym.

Egzamin maturalny z informatyki sprawdza, w jakim zdający spełnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej¹.

Informator zawiera przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami i odniesieniami do wymagań podstawy programowej. Zadania w Informatorze nie wyczerpują możliwych typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszu egzaminacyjnym. Nie odnoszą się również do wszystkich wymagań z zakresu informatyki określonych w podstawie programowej. Dlatego Informator nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w szkole. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności informatycznych zgodnych z tą podstawą, a przez to ich właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2022/2023. Są one określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. poz. 482) oraz – w skróconej formie – w części ogólnej *Informatora* o *egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2022/2023*, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (https://cke.gov.pl/) i na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdą się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte oraz praktyczne.

Zadania zamknięte to takie, w których zdający wybiera odpowiedź spośród podanych. Wśród zadań zamkniętych znajdą się m.in. zadania wyboru wielokrotnego, zadania typu prawda-fałsz oraz zadania na dobieranie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467, z późn. zm.).

Zadania otwarte to takie, w których zdający przedstawia przygotowane samodzielnie rozwiązanie. Wśród zadań otwartych znajdą się m. in.:

- zadania z luką, wymagające uzupełnienia luk w podanym zdaniu lub krótkim tekście
- zadania krótkiej odpowiedzi, wymagające stworzenia krótkiego tekstu
- zadanie rozszerzonej odpowiedzi, np. wymagające zaprojektowania i zapisania algorytmu.

Zadania praktyczne, to zadania, które wymagają użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji rozwiązania np. programu w wybranym języku programowania, bazy danych, arkusza kalkulacyjnego itp.

Zadania mogą występować pojedynczo lub w wiązkach tematycznych. Część zadań wymaga umiejętności skorzystania z materiałów źródłowych dołączonych do arkusza, np. plików z danymi.

W zadaniach egzaminacyjnych szczególny nacisk kładzie się na sprawdzanie umiejętności związanych z algorytmiką i programowaniem. Arkusz zawiera m.in. kilka zadań algorytmiczno-programistycznych o zróżnicowanym poziomie trudności, z danymi różnych typów, wymagających zaprojektowania algorytmów i ich zaprogramowania. Każdy arkusz zawiera także zadania wymagające przeprowadzenia analizy zadanego algorytmu. Rozwiązanie większości zadań wymaga użycia komputera.

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin maturalny z informatyki trwa 210 minut².

Zdający przez cały czas trwania egzaminu ma do dyspozycji autonomiczne stanowisko komputerowe i może korzystać wyłącznie z programów i danych zapisanych na dysku twardym oraz na innych nośnikach stanowiących wyposażenie stanowiska lub otrzymanych z arkuszem egzaminacyjnym.

W arkuszu egzaminacyjnym część zadań wymaga jedynie zapisu odpowiedzi w arkuszu papierowym. Rozwiązanie większości zadań wymaga użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji rozwiązania. W zadaniach tego typu rozwiązanie, w którym brakuje komputerowej realizacji, nie będzie oceniane.

Za wykonanie wszystkich zadań można uzyskać maksimum 50 punktów, w tym do około 60% punktów można uzyskać za zadania dotyczące analizy algorytmów i programowania. Większość zadań (około 90% punktów) to zadania otwarte.

² Czas trwania egzaminu może zostać wydłużony w przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, oraz w przypadku cudzoziemców. Szczegóły są określane w Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Edukacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym.

ZASADY OCENIANIA

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką

Zadania zamknięte są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z następującymi zasadami:

- 1 pkt odpowiedź poprawna.
- 0 pkt odpowiedź niepełna albo odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
- 2 pkt odpowiedź całkowicie poprawna.
- 1 pkt odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 3 punktów. Zasady oceniania będą opracowywane odrębnie dla każdego zadania.

Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż opisane w zasadach oceniania, można przyznać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

Zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 5 punktów. Schemat oceniania będzie opracowywany odrębnie dla każdego zadania.

Zadania praktyczne wymagające użycia komputera i zapisania komputerowej realizacji

Za rozwiązanie zadania praktycznego można będzie otrzymać od 0 do 4 punktów. Do oceny w takim zadaniu należy przekazać pliki zawierające komputerowe realizacje rozwiązań oraz odpowiedzi zapisane w pliku tekstowym lub w arkuszu egzaminacyjnym – zgodnie z treścią zadania.

W zadaniach tego typu oceniane są rzeczywiste efekty i osiągnięte rezultaty przez zdającego, tj.: wyniki obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym, wyniki symulacji, odpowiedzi uzyskane za pomocą kwerend, wyniki działania programu napisanego przez zdającego. Dołączenie komputerowej realizacji zadania (czyli programu, arkusza kalkulacyjnego lub bazy danych) jest wymagane.

2. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

W Informatorze dla każdego zadania podano:

- liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (po numerze zadania)
- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w tym zadaniu
- · zasady oceniania rozwiązania zadania
- poprawne rozwiązanie zadania zamkniętego albo przykładowe rozwiązania zadania otwartego.

Symbol kartki zamieszczony w nagłówku zadania zwraca uwagę na to, że zadanie nie wymaga użycia komputera i odpowiedź do zadania należy zapisać tylko w miejscu na to przeznaczonym w arkuszu egzaminacyjnym. W przypadku pozostałych zadań do oceny należy przekazać pliki zawierające komputerowe realizacje rozwiązań oraz odpowiedzi zapisane w pliku tekstowym lub w arkuszu egzaminacyjnym – zgodnie z treścią zadania. Brak plików zawierających realizacje komputerowe rozwiązań w przypadku tych zadań jest traktowany jako brak rozwiązania.

Zadanie 1.

Segmentem nazwiemy spójny ciąg elementów tablicy składający się z **co najmniej 1 elementu.**

Przykład: dla tablicy A = [1, 8, 4, 2, 7, 9] segmentami są ciąg 1,8,4 oraz ciąg 8,4,2,7, natomiast nie jest segmentem ciąg 8,2,7,9 (bo w tablicy A pomiędzy liczbą 8 a liczbą 2 jest liczba 4).

Zadanie 1.1. (0-1)

Dana jest tablica A liczb całkowitych o następującej zawartości:

$$A = [2, -3, 1, -7, 4, -2, -1, 5, -3, 2, -1].$$

Podaj wartość pierwszego oraz wartość ostatniego elementu segmentu o maksymalnej sumie (w tej tablicy jest tylko jeden taki segment).

Эc	lpowiedź	•

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4, 5

Komentarz

Segment o maksymalnej sumie (suma = 6) to: 4,-2,-1, 5.

Zadanie 1.2. (0-1)

Dana jest n-elementowa tablica A o zawartości [1, 2, 3, ..., n-1, n]. Podaj liczbę segmentów w tej tablicy.

Odpowiedź	
-----------	--

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

n(n+1)/2

Zadanie 1.3. (0–3)

Elementy pewnej 1000-elementowej tablicy A zapisano kolejno w pliku dane1_3.txt. Każda z liczb w pliku dane1_3.txt należy do przedziału od [-100, 100] i jest zapisana w oddzielnym wierszu.

Napisz program wyznaczający największą sumę segmentu tablicy A.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie1_3.txt zawierający jedną liczbę będącą odpowiedzią do zadania (największą sumą)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach):

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...];
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2);
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zasady oceniania

- 3 pkt odpowiedź poprawna program dający w wyniku poprawną sumę.
- 2 pkt program poprawny składniowo, ale znajdujący największą sumę elementów podciągu zaczynającego się zawsze od pierwszego elementu tablicy.
- 1 pkt program poprawny składniowo wczytujący dane, ale nie wyliczający maksymalnej sumy.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2265

Fragment przykładowego programu:

ifstream plik("dane1_3.txt");
ofstream wynik("zadanie1_3.txt");
const int n = 1000;

```
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
int max = -100;
for (int dl = n; dl >= 1; dl--) {
    for (int pocz = 0; pocz <= n - dl; pocz++) {
        int suma = 0;
        for (int k = 0; k < dl; k++)
            suma += t[k + pocz];
        if (suma > max)
            max = suma;
        }
}
wynik << max << endl;</pre>
```

Komentarz:

Powyższy program przykładowy ma złożoność sześcienną. Można napisać programy o znacznie lepszej (kwadratowej, a nawet liniowej) złożoności, ale ten program jest bardzo prosty i wynika wprost z definicji problemu, a dla danych z pliku dane1_3.txt jest wystarczająco szybki.

Zadanie 1.4. (0-4)

Elementy pewnej tablicy A o 100 000 elementów zapisano kolejno w pliku dane1_4.txt. Każda z liczb w pliku dane1_4.txt należy do przedziału od [-100, 100] i jest zapisana w oddzielnym wierszu.

Przyjmujemy, że pierwszy element tablicy ma indeks równy 1. Napisz program wypisujący indeks pierwszego i indeks ostatniego elementu segmentu o największej sumie. W tablicy *A* jest tylko jeden taki segment, **a suma jego elementów jest dodatnia.**

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie1_4.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie liczby oddzielone spacją będące odpowiednio indeksem pierwszego i indeksem ostatniego elementu segmentu o największej sumie)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie [...];
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2);
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zasady oceniania

- 4 pkt odpowiedź poprawna oraz program dający w wyniku początek i koniec segmentu o największej sumie.
- 3 pkt wyniki częściowo poprawne (oba krańce segmentu przesunięte o jeden lub jeden kraniec przesunięty o 1).
- 2 pkt podano tylko jeden prawidłowy kraniec segmentu.
- 1 pkt podano maksymalną sumę zamiast końców segmentu.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

63669 70769

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik ("dane1_4.txt");
ofstream wynik ("zadanie1_4.txt");
const long n=100000;
int t[n];
for (long i=0; i<n; i++)
   plik>>t[i];
long maks; // największa suma niepustego segmentu
long maks_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu
long maks_kon; // koniec najlepszego niepustego segmentu
long ost suma; // najlepsza niepusta suma segmentu na końcu przejrzanej części tablicy
long ost_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu na końcu przejrzanej części
tablicv
// pierwszy rozważany niepusty segment to t[0]:
maks = ost suma = t[0];
maks_pocz = maks_kon = ost_pocz = 0;
for (long i = 1; i < n; i++) {
```

```
if (ost_suma >= 0) // Czy ost_suma + t[i] >= t[i]?
     ost_suma += t[i];
  else {
     ost_suma = t[i];
     ost_pocz = i;
  }
  if (maks < ost_suma) {</pre>
     maks = ost_suma;
     maks_pocz = ost_pocz;
     maks_kon = i;
  }
}
wynik << maks_pocz + 1 << " " << maks_kon + 1 << endl;
// Tablica, której wartości były w pliku wejściowym miała indeksy przesunięte o 1
// musimy zatem uwzględnić poprawkę na przesuniecie indeksów względem tablicy t,
// do której wczytano dane z pliku
```

Zadanie 2.

Wyrażeniem nawiasowym nazywamy dowolny skończony ciąg nawiasów: "[" i "]". Przykładowo: [[][]]

Wyrażenie nawiasowe jest poprawne, jeśli:

- jest wyrażeniem pustym (nie zawiera żadnych nawiasów)
- jest postaci AB, gdzie A i B są poprawnymi wyrażeniami nawiasowymi
- jest postaci [A], gdzie A jest poprawnym wyrażeniem nawiasowym

Przykład: wyrażenia [[]] oraz [[] []] są poprawne. Niepoprawne jest za to wyrażenie []] []].

Niech w_1 , w_2 , ..., w_n będą kolejnymi nawiasami w pewnym wyrażeniu nawiasowym W. Przyjmijmy teraz, że z każdym nawiasem otwierającym "[" wiążemy liczbę +1, a z każdym nawiasem zamykającym "]" – liczbę -1. Niech s_i będzie liczbą związaną z nawiasem w_i . Wówczas **głębokością nawiasu w_k w wyrażeniu W** nazywamy sumę:

$$S_k = S_1 + S_2 + ... + S_k$$

Głębokością wyrażenia W nazwiemy największą głębokość jego nawiasów, czyli maksimum z liczb S_k.

Zadanie 2.1. (0-1)

Wskaż, czy dane wyrażenie nawiasowe jest poprawne. Wpisz **Tak**, jeśli wyrażenie jest poprawne lub **Nie** – jeśli nie jest poprawne.

Wyrażenie nawiasowe	Poprawne (Tak/Nie)
[]	Tak
[][]	
[[][]][]]	
[][[][][]]]]]	
[[][][][][]]]]	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3. wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- 4. porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie nawiasowe	Poprawne (tak/nie)
[]	Tak
[1[]	Tak
[[][]][]]	Nie
[][[][[][[][]]]]	Tak
[[][][][][]]]	Tak

Zadanie 2.2. (0-1)

Dla zadanych przykładów policz głębokość wyrażenia.

Wyrażenie nawiasowe	Głębokość
[]	1
[1[]	
[[][]]	
[[][[]]]	
[[[[][]]]]]]	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- 3. wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję.
- 4. porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wyrażenie nawiasowe	Głębokość
[]	1
[][]	1
[[][]]	2
[[]][]]	3
[[[[][]]]]]]	4

Zadanie 2.3. (0-3)

Dane w pliku dane2_3.txt zapisano w oddzielnych wierszach. W każdym wierszu znajduje się **poprawne** wyrażenie nawiasowe złożone z nawiasów kwadratowych (nieoddzielonych żadnym znakiem).

Napisz program, który dla zadanych wyrażeń nawiasowych w pliku dane2_3.txt obliczy ich głębokości.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie2_3.txt zawierający odpowiedź do zadania (głębokości kolejnych wyrażeń, każda w oddzielnym wierszu)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych;
- I.5. sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2);
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zasady oceniania

- 3 pkt odpowiedź poprawna i program dający poprawne wyniki.
- 2 pkt program dający wyniki różniące się zawsze o +/- 1 od prawidłowych.
- 1 pkt program dający poprawne wyniki dla przynajmniej połowy danych.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Dla	danvc	:hz	pierwszv	/ch	czterech	wierszy	/ W	pliku	dane2	3.txt:

[][][]

[[[]]]

[[][][]]]

[[[]]]

```
Odpowiedź
3
2
3
Fragment przykładowego programu:
ifstream dane("dane2_3.txt");
ofstream wynik("zadanie2_3.txt");
string wiersz;
while (dane >> wiersz) {
  int suma = 0;
  int max = 0;
  for (string::size type i = 0; i < wiersz.size(); i++) {
     if (wiersz[i] == '[') {
       suma++;
       if (suma > max)
          max = suma;
     } else
       suma--;
  }
  wynik << max << endl;
}
```

Zadanie 2.4. (0-3)

Napisz program, który dla wyrażeń nawiasowych zapisanych w pliku <code>dane2_4.txt</code> sprawdzi, czy są one poprawne. Dane w pliku zapisano po jednym wyrażeniu w wierszu, podobnie jak w pliku o nazwie <code>dane2_3.txt</code>.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie2_4.txt zawierający odpowiedź do zadania (w kolejnych wierszach odpowiedzi "tak", jeśli wyrażenie jest poprawne i "nie" jeśli nie jest poprawne)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych;
- I.3. wyróżnia w problemie podproblemy i charakteryzuje: metodę połowienia, stosuje podejście zachłanne i rekurencję;
- I.5. sprawdza poprawność działania algorytmów dla przykładowych danych
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2);
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów.

Zasady oceniania

```
3 pkt – odpowiedź poprawna i program dający poprawne wyniki.
```

- 2 pkt odpowiedź poprawna dla przynajmniej dwóch typów przykładów z pliku (np. dla przykładów typu [[[]]] oraz [] [] []).
- 1 pkt odpowiedź poprawna dla tylko jednego typu przykładów z pliku (np. tylko dla przykładów typu [[[]]]).
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie Dla danych z pierwszych czterech wierszy pliku dane2 4.txt: 000 [[[]]][(](](])][[[]]]]Odpowiedź tak tak tak nie

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream dane("dane2_4.txt");
ofstream wynik("zadanie2_4.txt");
string wiersz;
while (dane >> wiersz) {
  int balans = 0;
  bool poprawne = true;
```

```
for (string::size_type i = 0; i < wiersz.size(); i++) {
     if (wiersz[i] == '[')
        balans++;
      else { // wiersz[i] == ']'
        balans--;
        if (balans < 0) {
           poprawne = false;
           break:
        }
     }
  }
 if (poprawne && balans == 0)
   wynik << "tak\n";
 else
   wynik << "nie\n";
}
```

Zadanie 3.

Rozważamy przedziały domknięte liczb całkowitych. Każdy taki przedział można opisać parą liczb całkowitych [a, b], $a \le b$, w której a oznacza początek przedziału, natomiast b jest jego końcem.

Do przedziału [a, b] należą wszystkie liczby całkowite c spełniające nierówności $a \le c \le b$. Liczbę b - a + 1 nazywamy długością przedziału.

Dla dwóch przedziałów P i Q mówimy, że **P zawiera się w Q**, gdy każda liczba z należąca do przedziału P należy także do przedziału Q. O przedziale Q mówimy wtedy, że zawiera przedział P.

Łańcuchem przedziałów nazywamy każdy skończony ciąg przedziałów $P_1,\ P_2,\ ...,\ P_k,$ w którym każdy przedział o numerze większym od 1 zawiera przedział go poprzedzający w tym ciągu. Liczbę k nazywamy długością łańcucha.

Przykład 1:

```
Rozważmy 6 przedziałów: A = [-2,4], B = [-4,3], C = [-3,6], D = [0,3], E = [1,1], F = [7,9].
```

Przedział A ma długość 7. Przedział C zawiera przedział A, natomiast przedziały E, D, A, C tworzą łańcuch o długości 4.

W pliku dane 3. txt zapisano 2023 par liczb całkowitych z przedziału [-2023, 2023], po jednej parze w wierszu. Para liczb a, b w wierszu opisuje przedział [a, b]. Liczby w wierszu są rozdzielone pojedynczym znakiem odstępu, a pierwsza z liczb w parze nigdy nie jest większa od drugiej. Wiadomo, że przedziały w pliku dane 3. txt się nie powtarzają (w każdym wierszu znajduje się inna para liczb) i że nie wszystkie przedziały mają tę samą długość.

Przykład 2:

Poniższe dane opisują przedziały z przykładu 1:

- -24
- -43
- -36
- 03
- 11
- 79

Napisz programy dające odpowiedzi do poniższych zadań.

Zadanie 3.1. (0-2)

Podaj dwie najmniejsze (różne) liczby, które są długościami przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie3_1.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie różne liczby oddzielone spacją będące najmniejszymi z liczb, które są długościami przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. do realizacji rozwiązania problemu dobiera odpowiednią metodę lub technikę algorytmiczną i struktury danych;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;

Zasady oceniania

```
2 pkt – odpowiedź poprawna.
1 pkt – poprawna jedna liczba wyniku.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

3, 4

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
int min=4047;
int min2=min;
ifstream dane ("dane3.txt");
ofstream wynik("zadanie3_1.txt");
for (int i = 0; i < n; i++) {
    int pocz, kon;
    dane >> pocz >> kon;
    int dlug = kon - pocz + 1;
    if (dlug < min) {</pre>
       min2 = min;
       min = dlug;
    } else if (dlug < min2)
      min2 = dlug;
 }
wynik<< min<< " " <<min2;
```

Zadanie 3.2. (0-2)

Wyznacz długość przedziału, która się powtarza najczęściej wśród przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt. Gdy jest więcej takich długości, podaj największą z nich.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie3_2.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba równa najczęstszej długości przedziału)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- II.1. projektuje i tworzy rozbudowane programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach oraz algorytmy:
- b) znajdowania określonego elementu w zbiorze: lidera, idola, elementu w zbiorze uporządkowanym metodą binarnego wyszukiwania.

Zasady oceniania

```
2 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
```

1 pkt – zliczenie ilości wystąpień różnych długości przedziałów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

```
350
(występuje 9 razy)
```

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 4048;
ifstream dane("dane3.txt");
ofstream wynik("zadanie3_2.txt");
int dlugosc[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    dlugosc[i] = 0;
int pocz, kon;
while (dane >> pocz >> kon)
    dlugosc[kon - pocz + 1 ]++;
```

```
int dl = -1, ile = -1;
for (int i = 1; i < n; i++) {
   if (dlugosc[i] >= ile) {
      ile = dlugosc[i];
      dl = i;
    }
}
wynik << dl << endl;</pre>
```

Zadanie 3.3. (0-3)

Oblicz długość najdłuższego łańcucha przedziałów, który można utworzyć z przedziałów zapisanych w pliku dane3.txt.

Wskazówka: Dla każdego przedziału można obliczyć długość najdłuższego łańcucha, którego ten przedział jest początkiem, w kolejności od przedziałów najkrótszych do przedziałów najdłuższych.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie3_3.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba będąca długością najdłuższego łańcucha przedziałów)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdajacy:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- II.1. projektuje i tworzy rozbudowane programy w procesie rozwiązywania problemów, wykorzystuje w programach dobrane do algorytmów struktury danych, w tym struktury dynamiczne i korzysta z dostępnych bibliotek dla tych struktur;
- II.2. stosuje zasady programowania strukturalnego i obiektowego w rozwiązywaniu problemów;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:

c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie;

Zasady oceniania

```
3 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
2 pkt – podanie odpowiedzi różniącej się o 1 od prawidłowej.
1 pkt – podanie długości jednego podciągu np. zaczynającego się od pierwszego przedziału.
```

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

29

Fragment przykładowego programu:

```
struct Przedzial // informacja o przedziale
  int pocz;
             // początek przedziału
  int kon:
             // koniec przedziału
  int dlugosc; // długość najdłuższego łańcucha, którego początkiem jest ten przedział
 Przedzial (int pocz, int kon, int dlugosc): pocz (pocz), kon (kon), dlugosc (dlugosc) {}
};
bool zawierasie (Przedzial e1, Przedzial e2) { // czy e1 zawiera się w e2
   return e2.pocz <= e1.pocz && e1.kon <= e2.kon;
}
bool krotszy (Przedzial e1, Przedzial e2) {
   return (e1.kon - e1.pocz) < (e2.kon - e2.pocz);
}
int main () {
   ifstream dane("dane3.txt");
   ofstream wynik("zadanie3_3.txt");
   vector<Przedzial> przedzialy;
   int pocz, kon;
  // wczytujemy dane
   while (dane >> pocz >> kon)
     przedzialy.push_back (Przedzial (pocz, kon, 1));
// początkowo najdłuższy znaleziony łańcuch zaczynający się w [pocz, kon]
// składa się wyłącznie z tego przedziału, więc ma długość 1
// sortujemy przedziały względem długości
   sort(przedzialy.begin(), przedzialy.end(), krotszy);
// dla przedziałów tej samej długości kolejność obojętna, bo nie zawierają się w sobie
// dla i-tego przedziału liczymy maksymalną dł. łańcuchów o początku w tym przedziale
   for (vector<Przedzial>::size_type i = 1; i < przedzialy.size(); i++)</pre>
// Maksymalne długości łańcuchów zaczynających się od przedziałów krótszych niż i-ty
// zostały wyznaczone w poprzednich obrotach pętli
```

```
for (vector<Przedzial>::size_type j = 0; j < i; j++)
    // przeglądamy wszystkie przedziały nie dłuższe niż i-ty
    if (zawierasie(przedzialy[j], przedzialy[i]))
    // sprawdzamy, czy można i warto dodać łańcuch o początku w j-ty przedziale
    //do łańcucha zaczynającego się od i-tego przedziału
    if (przedzialy[i].dlugosc < przedzialy[j].dlugosc + 1)
        przedzialy[i].dlugosc = przedzialy[j].dlugosc + 1;

// Znajdujemy największą długość łańcucha
    int maks = 1;
    for (Przedzial& elt: przedzialy)
        if (elt.dlugosc > maks)
            maks = elt.dlugosc;

// Wypisujemy najlepszy
    wynik << maks << endl;
}</pre>
```

Zadanie 4.

Jednym z najpopularniejszych algorytmów porządkowania jest sortowanie przez wstawianie. W tym zadaniu odwołujemy się do zapisu algorytmu podanego poniżej:

Dane:

```
n – dodatnia liczba całkowita A[1..n] – tablica zawierająca ciąg n liczb całkowitych x_1, x_2, ..., x_n, gdzie A[i] = x_i Wynik: tablica A zawierająca te same dane, ale uporządkowane niemalejąco, tzn. dla każdego i = 2, ..., n, A[i] \ge A[i-1]
```

Algorytm SortW:

```
dla i = 2, 3, ..., n wykonaj

v \leftarrow A[i]

j \leftarrow i

dopóki (j > 1) oraz (v < A[j - 1]) wykonaj

A[j] \leftarrow A[j - 1]

j \leftarrow j - 1

A[j] \leftarrow v
```

Uwaga: przyjmij, że jeśli warunek (j > 1) nie jest spełniony, to warunek (v < A[j - 1]) nie jest już sprawdzany.

Na potrzeby tego zadania przyjmiemy, że przypisanie $A[j] \leftarrow A[j-1]$ jest **operacją dominującą**.

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj minimalną i maksymalną liczbę operacji dominujących w algorytmie SortW dla zadanego *n*.

Odpowiedź:		
minimalna:		
		-
maksymalna:		

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Minimalna (optymistyczny przypadek): 0

Maksymalna: $n^*(n-1)/2$

Uwaga: akceptujemy zapis maksymalnej liczby operacji jako sumy np. $\sum_{i=2}^{n} (i-1)$.

Zadanie 4.2. (0-1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pesymistyczna złożoność obliczeniowa algorytmu SortW mierzona liczbą operacji dominujących jest

- A. sześcienna.
- B. kwadratowa.
- C. liniowa.
- **D.** logarytmiczna.

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

В

Zadanie 4.3. (0-2)

W pliku dane 4. txt zapisano ciąg x złożony z 2023 różnych liczb całkowitych x_1 , x_2 , ..., x_{2023} z przedziału [1, 2023], po jednej liczbie w wierszu – w wierszu i-tym liczbę x_i .

Podaj największe takie i, dla którego liczba par (x_i, x_j) takich, że $x_i > x_j$ oraz i > j jest największa.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie4_3.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (jedna liczba będąca szukaną wartością i)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;

- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [..].

Zasady oceniania

```
2 pkt – odpowiedź poprawna.
1 pkt – wynik różny o 1 (np. z powodu indeksowania od 0).
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

```
największe i – 1979
```

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane4.txt");
ofstream wynik("zadanie4_3.txt");
 const int n = 2023;
 int x[n];
 for (int i=0; i<n; i++)
      plik >> x[i];
 int liczba=0, maxi=0;
 for(int i=1; i<n; i++){
     int par=0;
     for(int j=0; j<i; j++)
       if (x[i] > x[j])
          par++;
    if (par >= liczba){
      liczba=par;
      maxi=i;
     }
wynik<<maxi+1;
```

Zadanie 5.

W tym zadaniu zajmujemy się algorytmami działającymi na n-elementowej tablicy liczb całkowitych A[1..n], gdzie n jest dodatnią liczbą całkowitą.

Poniżej zapisano rekurencyjną procedurę W, której parametrem jest liczba całkowita j z przedziału [1, n]:

```
procedura W(j):

jeśli j > 1 to

jeśli A[j] < A[j-1] to

v \leftarrow A[j]

A[j] \leftarrow A[j-1]

A[j-1] \leftarrow v

W(j-1)
```

Oto przykładowa, 10-elementowa tablica A[1..10] o zawartości [2,4,6,8,10,9,7,5,3,1].

Zadanie 5.1. (0-2)

Procedurę **W** wywołano dwukrotnie: najpierw z parametrem 7, **a następnie** z parametrem 9. Podaj zawartość tablicy *A* po pierwszym i po drugim wywołaniu.

Odpowiedź:

Po pierwszym wywołaniu z parametrem 7:	_
Po drugim wywołaniu z parametrem 9:	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- I.4. porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna dla obu wywołań.

1 pkt – odpowiedź poprawna dla jednego wywołania.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Po pierwszym wywołaniu z parametrem 7: 2 4 6 7 8 10 9 5 3 1 Po drugim wywołaniu z parametrem 9: 2 3 4 6 7 8 10 9 5 1

Zadanie 5.2. (0-1)

Poniższe algorytmy **S1** i **S2** różnią się tylko kolejnością wywoływania procedury **W**.

Algorytm S1:

dla
$$i = 2, ..., n$$
 wykonaj $W(i)$

Algorytm S2:

dla
$$i = n, n-1, ..., 2$$
 wykonaj $W(i)$

Podaj zawartość tablicy A[1..n] = [n, n-1, ..., 1] po wykonaniu algorytmu **S1**.

Odpowiedź:

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdajacy:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- I.4. porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zawartość tablicy A po wykonaniu algorytmu S1

1, 2, ..., *n*.

			_
		10	0 / -
∠adar			7 A W
			/ I

Dla każdego z algorytmów *S1*, *S2* zdecyduj, czy jest on algorytmem sortującym. Odpowiedź uzasadnij.

Oc Alg					ak/	nie) _					 	 							
Αlç	gory	/tm	S	2 (t	ak/	nie) _					 	 	•						
Uz	asa	adn	iier	nie:																
																				_

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- I.4. porównuje działanie różnych algorytmów dla wybranego problemu, analizuje algorytmy na podstawie ich gotowych implementacji.

Zasady oceniania

- 2 pkt odpowiedź poprawna dla obu algorytmów i poprawne uzasadnienie.
- 1 pkt odpowiedź poprawna, ale bez uzasadnienia albo z niepoprawnym uzasadnieniem ALBO
 - odpowiedź poprawna dla jednego algorytmu i poprawne uzasadnienie.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

S1 tak (jest algorytmem sortującym) S2 nie (nie jest algorytmem sortującym)

Uzasadnienie:

W algorytmie S1 po wywołaniu W(i) element stojący na miejscu i-tym jest przesuwany "w lewo" w odpowiednie miejsce uporządkowanego fragmentu tablicy A[1..i-1]. Tak naprawdę algorytm S1 jest algorytmem sortowania przez wstawianie, gdzie wstawianie odbywa się za pomocą rekurencyjnej procedury W.

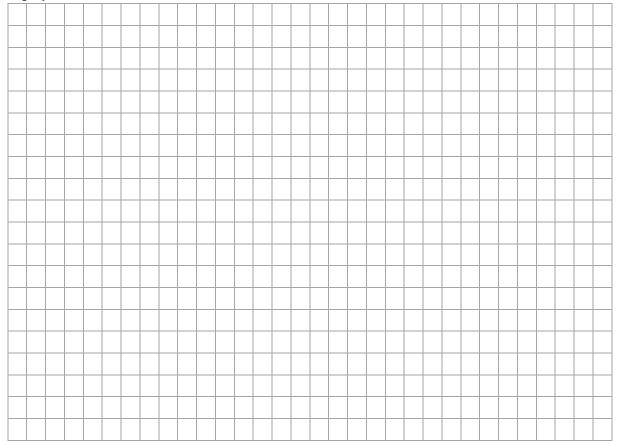
Algorytm S2 nie posortuje np. 3-elementowej tablicy A = [3,1,2]. Po jego wykonaniu A = [1, 3, 2].

Zadanie 5.4. (0-3)

W wybranej przez siebie notacji zapisz nierekurencyjną wersję procedury W.

Uwaga: W zapisie algorytmu możesz wykorzystać tylko operacje arytmetyczne (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie, dzielenie całkowite, reszta z dzielenia), instrukcje porównania, instrukcje sterujące i przypisania do zmiennych lub samodzielnie napisane funkcje, wykorzystujące wyżej wymienione operacje.

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach [...].

Zasady oceniania

```
3 pkt – poprawny algorytm
w tym:
1 pkt – za poprawne inicjowanie zmiennych
1 pkt – za poprawną konstrukcję pętli
1 pkt – poprawne instrukcje w pętli.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

Przykładowy zapis algorytmu w pseudokodzie:

```
procedura W(j):

jeśli j > 1

v \leftarrow A[j]

i \leftarrow j

dopóki (i > 1) oraz (A[i-1] > v) wykonaj

A[i] \leftarrow A[i-1]

i \leftarrow i-1

A[i] \leftarrow v
```

Zadanie 6.

W pliku dane6.txt zapisano 2023 napisy, po jednym w każdym wierszu. Każdy napis ma długość 100 i jest zbudowany wyłącznie z cyfr dziesiętnych 0, 1, ..., 9. Wśród napisów nie ma napisu zbudowanego z samych zer.

Dla liczby całkowitej p spełniającej warunek $2 \le p \le 10$, powiemy, że złożony z samych cyfr napis jest **p-minimalny**, jeśli zawiera cyfrę p-1 i nie zawiera cyfr większych od p-1. Innymi słowy, będzie tak, gdy p jest najmniejszą podstawą systemu pozycyjnego, w którym taki napis da się zinterpretować, jako pewna liczba całkowita.

Przykład:

Oto przykład danych (zapisanych w pliku dane6przyklad.txt) złożonych z 5 napisów, z których każdy ma długość 10 i zbudowany jest z cyfr od 0 do 9:

2001030035

0010100001

7111190009

5550001110

000000005

Napisz program(-y), który(-e) dający(-e) odpowiedzi do poniższych zadań. Uzyskane odpowiedzi zapisz zgodnie z poleceniami przy każdym zadaniu.

Zadanie 6.1. (0-3)

Dla każdego p = 2, 3, ..., 10, podaj, ile liczb z pliku dane6. txt jest p-minimalnych.

Przykład:

Dla przykładowych danych mamy:

1 /	,	, ,
Podstawa p		liczba liczb <i>p</i> -minimalnych
2		1
3		0
4		0
5		0
6		3
7		0
8		0
9		0
10		1

Odpowiedź:

Podstawa p	liczba liczb <i>p</i> -minimalnych
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną w tabeli powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach).

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: [...] zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi;
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach;

I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] b) wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny.

Zasady oceniania

- 3 pkt odpowiedź poprawna.
- 2 pkt odpowiedź poprawna dla 8 systemów.
- 1 pkt odpowiedź z wartościami mniejszymi o 1 lub przypisanie wyników do największych cyfr, a nie podstaw.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Podstawa p	liczba liczb <i>p</i> -minimalnych
2	225
3	239
4	229
5	232
6	238
7	198
8	220
9	210
10	232

Fragment przykładowego programu:

```
for (int i=1; i < 10; i++)
cout << i+1 << " " << c[i] << endl;
```

Zadanie 6.2. (0-3)

Dla każdego p = 2, 3, ..., 10 wskaż wśród p-minimalnych liczb zapisanych w pliku dane 6. txt taką, której suma cyfr jest największa.

Uwaga: Jeśli w pliku nie ma liczby p-minimalnej dla danego p, to nie podajemy dla niej wyniku.

Przykład:

Dla przykładowych danych mamy:

podstawa liczba p-minimalna z największą sumą cyfr

2 0010100001 6 5550001110 10 7111190009

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie6_2.txt zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku dwie liczby oddzielone spacją: oznaczające podstawę p oraz liczbę p-minimalną o największej sumie cyfr)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiazywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: [...], zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi;
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;

- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: [...] d) zamiany wyrażenia na postać w odwrotnej notacji polskiej i obliczanie jego wartości na podstawie tej postaci.

Zasady oceniania

- 3 pkt odpowiedź poprawna.
- 2 pkt odpowiedź z maksymalnymi sumami cyfr zamiast wypisanych liczb z pliku.
- 1 pkt odpowiedź poprawna dla przynajmniej jednej podstawy systemu pozycyjnego.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

43637842270897660385152489678629262528566176868888788367744489699071436640 99174980839005479979326163

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
ofstream wynik("zadanie6_2.txt");
```

```
const int n = 2023;
const int dl = 100;
string liczby[10];
string s;
for(int i=0; i < n; i++){
  plik >> s;
  int max=0;
  int suma=0;
  for(int j=0; j<dl; j++){
   int t = s[j]-'0';
   suma += t;
   if(t>max)
     max=t;
  }
  if (suma > maxs[max]){
     maxs[max]=suma;
     liczby[max]=s;
   }
}
for (int i=1; i < 10; i++)
  if (maxs[i]>0)
      wynik << i+1 << " " << liczby[i] << endl;
```

Zadanie 6.3. (0-2)

Dla dodatniej, parzystej liczby całkowitej n powiemy, że napis s[1..n] jest **antypalindromem**, jeżeli $s[i] \neq s[n-i+1]$, dla każdego i=1, 2, ..., n/2.

Zapisz wszystkie antypalindromy z pliku dane6.txt (każdy w osobnym wierszu, z zachowaniem kolejności z pilku z danymi) w pliku zadanie6_3.txt. W osobnym, ostatnim wierszu pliku zapisz ich liczbę.

Przykład:

Dla danych przykładowych antypalindromem jest tylko jeden napis: 7111190009.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie6_3.txt zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku jeden antypalindrom i liczba antypalindromów w ostatnim wierszu pliku)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: [...], zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi;
- I.3. objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy poznane na wcześniejszych etapach;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów [...] wykonywania działań na liczbach w systemach innych niż dziesiętny.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna bez liczby antypalindromów

ALBO

podana tylko poprawna liczba antypalindromów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

14863571230330690483692339776957319481338573283002786460810007311554983485 27973529520274611673068772

88161000430076445258374062631112335058830726585705022618365814508170357802 43765452347216120217670321

53386843320088227451102048899149759918270810392395300858949919123721068843 78965076651312996928133004

72345115624756735503557135172931285542327323024478487179948877173011747409 80719891806837585539545731 Fragment przykładowego programu:

```
bool anty(string s){
   for (int i=0; i<s.length() / 2; i++)
     if (s[i] == s[s.length() - 1 - i])
         return false;
   return true;
}
int main(){
  const int n = 2023;
  ifstream plik("dane6.txt");
  ofstream wynik("zadanie6_3.txt");
  string s;
  int ile=0;
  for (int i=0; i<n; i++) {
     plik>>s;
     if (anty(s)) {
        ile++;
        wynik << s << endl;
      }
  }
   wynik << ile;
}
```

Zadanie 7.

Pewien tekst w języku polskim zapisano z użyciem wielkich liter alfabetu angielskiego (tzn. literę A zastąpiono literą A, literę Ć literą C itd.). W tekście nie ma żadnych innych znaków (odstępów, znaków interpunkcyjnych, cyfr itp.). Następnie zaszyfrowano go za pomocą prostego szyfru podstawieniowego i zapisano w pliku szyfrogram.txt, z zachowaniem podziału na wiersze.

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku szyfrogram.txt rozwiąż poniższe zadania.

Fragment pliku szyfrogram.txt:

FACOTXKNFEBMTTCVURBCFZKPDCAHAMNRLCTKB XMVXKIAOYRNYXKNYXTXKPYCFUMPXALUYKNICTKB FROXCNAYLMFMYEBMTXKLMUYEPMTKOCHK OYPYRLXCPJUCFKPXCITKARLMFMAXLMNVUCHK FKNFMUYKLEOJMVMNUYFXMNICTBEYCHBTXKJM

Zadanie 7.1. (0-2)

Przeprowadź analizę częstości występowania znaków w pliku szyfrogram.txt. Dla każdej litery alfabetu angielskiego określ, ile razy występuje ona w pliku.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie7_1.txt zawierający odpowiedź do zadania (zawierający 26 wierszy: w itym wierszu znajduje się i-ta kolejna litera, a po niej, oddzielona pojedynczym odstępem liczba jej wystąpień w tekście)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podano poprawną liczbę wystąpień dla przynajmniej 5 liter.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A 41

B 42

C 98

D 7

```
E 18
F 43
G 0
H 36
I 17
J 32
K 91
L 34
M 86
N 39
O 50
P 44
Q 0
R 31
S 0
T 60
U 38
V 16
W 2
X 92
Y 68
Z 15
Fragment przykładowego programu:
ifstream plik ("szyfrogram.txt");
ofstream zapis ("zadanie7_1.txt");
const int n = 26;
int t[n];
for (char i = 0; i < n; i++)
  t[i]=0;
char c;
while (plik >> c)
  t[c - 'A']++;
for (char i = 'A'; i \le 'Z'; i++)
  zapis << i << " " << t[i-'A'] << endl;
```

Zadanie 7.2. (0-1)

Poniżej podano "średnie" liczby wystąpień poszczególnych liter na 1000 znaków w tekście zapisanym w języku polskim³. Poniższe zestawienie zapisane jest także w pliku czestosc.txt.

A 98

B 16

C 44

D 39

E 91

F 2

G 17

H 7

192

J 15

K 42

L 41

M 36

N 60

O 86

P 34

Q 0

R 38

S 50

T 32

U 18

V 0

W 43

X 0

Y 31

Z 68

Uwaga: W celu uproszczenia, na potrzeby zadania, zakładamy, że liczby wystąpień poszczególnych liter w zaszyfrowanym tekście są dokładnie takie same jak w podanym zestawieniu.

Odszyfruj poniższe słowo, zaszyfrowane tak, jak cały szyfrogram. Odpowiedź zapisz poniżej.

Słowo	zaszyfrowane:	CAIMURJH
Słowo	iawne:	

³ Dane zmodyfikowano na potrzeby zadania.

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- I.2. 2) stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: [..] b) na tekstach: porównywania tekstów, wyszukiwania wzorca w tekście metodą naiwną, szyfrowania tekstu metodą Cezara i przedstawieniową.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

ALGORYTM

Zadanie 7.3. (0-2)

Korzystając z pliku czestosc. txt, odszyfruj cały tekst z pliku szyfrogram. txt.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie7 3.txt zawierający odpowiedź do zadania (odszyfrowany tekst)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach).

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych;
- II.3. sprawnie posługuje się zintegrowanym środowiskiem programistycznym przy pisaniu, uruchamianiu i testowaniu programów;

II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;

I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź z błędami przy maksymalnie dwóch źle odkodowanych literach.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

WLASNIEDWUKONNABRYKAWJECHALMLODYPANEKIOBIEGLSZYDZIEDZINIECZAWR OCILPRZEDGANEKWYSIADLZPOWOZUKONIEPORZUCONESAMESZCZYPIACTRAWEC IAGNELYPOWOLIPODBRAMEWEDWORZEPUSTOBODRZWIODGANKUZAMKNIETOZAS ZCZEPKAMIIKOLKIEMZASZCZEPKIPRZETKNIETOPODROZNYDOFOLWARKBNIEBIEGL SLBGZAPYTACODEMKNALWBIEGLDODOMBPRAGNALGOPOWITACDAWNODOMBNIE WIDZIALBOWDALEKIMMIESCIEKONCZYLNABKIKONCADOCZEKALNARESZCIEWBIEG AIOKIEMCHCIWIESCIANYSTARODAWNEOGLADACZBLEJAKOSWEZNAJOMEDAWNET EZSAMEWIDZISPRZETYTEZSAMEOBICIAZKTOREMISIEZABAWIACLBBILODPOWICIAL **ECZMNIEJWIELKIEMNIEJPIEKNENIZSIEDAWNIEJZDALYITEZSAMEPORTRETYNASCIA** NACHWISIALYTBKOSCIBSZKOWCZAMARCEKRAKOWSKIEJZOCZYMAPODNIESIONYM IWNIEBOMIECZOBBRACZTRZYMATAKIMBYLGDYPRZYSIEGALNASTOPNIACHOLTARZ OWZETYMMIECZEMWYPEDZIZPOLSKITRZECHMOCARZOWALBOSAMNANIMPADNIED ALEJWPOLSKIEJSZACIESIEDZIREJTANZALOSNYPOWOLNOSCISTRACIEWREKBTRZY MNANOZOSTRZEMZWROCONYDOLONAAPRZEDNIMLEZYFEDONIZYWOTKATONADAL EJJASINSKIMLODZIANPIEKNYIPOSEPNYOBOKKORSAKTOWARZYSZJEGONIEODSTE PNYSTOJANASZANCACHPRAGINASTOSACHMOSKALISIEKACWROGOWAPRAGAJBZS **IEWKU**

Przykładowy program

```
const int n = 26;
int t[n];

for (char i = 0; i < n; i++)
   t[i]=0;

ifstream szyfr ("szyfrogram.txt");
char c;

while (szyfr >> c)
   t[c - 'A']++;

szyfr.close ();
ifstream czestosc ("czestosc.txt");
char litera, klucz[n];
int ile;
```

```
while (czestosc >> litera >> ile) {
    c = 'A';
    while (t[c - 'A'] != ile)
        c++;
        klucz[c - 'A'] = litera;
    }

ofstream zapis ("zadanie7_3.txt");
szyfr.open ("szyfrogram.txt");

string s;
while (getline (szyfr, s)) {
    for (int i = 0; i < s.length(); i++)
        zapis << klucz[s[i] - 'A'];
        zapis << endl;
}</pre>
```

Zadanie 8.

W pliku dane 8. txt zapisano ciąg x złożony z 2023 różnych liczb całkowitych x_1 , x_2 , ..., x_{2023} z przedziału [1,2023], po jednej liczbie w każdym wierszu.

Napisz **programy** dające odpowiedzi do zadań 8.1–8.3.

Zadanie 8.1. (0-2)

Luką w ciągu liczbowym nazywamy wartość bezwzględną różnicy dwóch sąsiednich elementów w tym ciągu. Ile jest parzystych, a ile – nieparzystych luk w ciągu *x*?

Przykład:

W ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 jest 8 luk parzystych i 1 luka nieparzysta.

Odpowiedź:	
------------	--

Liczba luk parzystych	

Do oceny oddajesz:

Liczba luk nieparzystych

- odpowiedź zapisaną powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;

- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zasady oceniania

2 pkt - odpowiedź poprawna.

1 pkt – za poprawną odpowiedź tylko dla luk parzystych lub nieparzystych.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Parzystych 1014 Nieparzystych 1008

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane8.txt");
const int n = 2023;
int t[n];
int p=0, np=0;
for (int i=0; i<n; i++)
    plik >> t[i];

for (int i=1; i<n; i++)
{
    if (abs(t[i]-t[i-1])%2==0) p++;
    else np++;
}</pre>
```

Zadanie 8.2. (0-2)

Podaj, ile jest nieuporządkowanych par liczb w ciągu x, tzn. takich par (x_i, x_j) , że $x_i > x_j$ oraz i < j.

Uwaga: x_i , x_i nie muszą być sąsiednimi elementami ciągu.

Przykład:

W ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 jest 19 nieuporządkowanych par.

Odpowiedź:	•		
Liczba par		 	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zasady oceniania

```
2 pkt – odpowiedź poprawna.
1 pkt – odpowiedź nieuwzględniająca warunku i < j.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

1037727

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt");int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
    plik >> t[i];
long ile=0;
for (int i = 0; i < n-1; i++)
    for(int j=i+1; j < n; j++)
        if (t[i] > t[j]) ile++;
cout << ile << endl;</pre>
```

Zadanie 8.3. (0-2)

Podaj długość najdłuższego podciągu rosnącego w ciągu x złożonego z kolejnych elementów.

Przykład:

W ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 najdłuższy podciąg rosnący złożony z kolejnych elementów ma długość 4. Jest nim podciąg 1,3,7,9.

Odpowiedź:

Dłua	ość na	idłuższed	op	podciągu:	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);

objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;

- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zasady oceniania

```
2 pkt - odpowiedź poprawna.
```

1 pkt – odpowiedź różniąca się o 1 od poprawnej.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

6

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt");
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
   plik >> t[i];
int max = 1:
int dl = 1;
for (int i = 1; i < n; i++) {
  if (t[i-1] < t[i])
     dl++;
   else
     dl = 1;
   if (dl > max) {
     max = dl; dl = 1;
  }
}
```

cout << max << endl;

Zadanie 8.4. (0-4)

Podaj, ile wynosi długość najdłuższego podciągu rosnącego w ciągu x.

Przykład:

Najdłuższym podciągiem rosnącym w ciągu 2,4,10,6,8,1,3,7,9,5 jest np. podciąg 2,4,6,8,9 o długości 5. Taką samą długość ma podciąg 2,4,6,7,9.

Odpowiedź:	
Długość najdłuższego podciągu	
 Do oceny oddajesz: odpowiedź zapisaną powyżej plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach) 	

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- I.1. planuje kolejne kroki rozwiązywania problemu, z uwzględnieniem podstawowych etapów myślenia komputacyjnego (określenie problemu, definicja modeli i pojęć, znalezienie rozwiązania, zaprogramowanie i testowanie rozwiązania);
- objaśnia dobrany algorytm, uzasadnia poprawność rozwiązania na wybranych przykładach danych i ocenia jego efektywność;
- II.1. projektuje i programuje rozwiązania problemów z różnych dziedzin, stosuje przy tym: instrukcje wejścia/wyjścia, wyrażenia arytmetyczne i logiczne, instrukcje warunkowe, instrukcje iteracyjne, funkcje z parametrami i bez parametrów, testuje poprawność programów dla różnych danych; w szczególności programuje algorytmy z punktu I.2;
- II.4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym;
- I+II.1. zapisuje za pomocą listy kroków, schematu blokowego lub pseudokodu, i implementuje w wybranym języku programowania, algorytmy;
- I+II.2. wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów:
- c) znajdowania w ciągu podciągów o różnorodnych własnościach, np. najdłuższego spójnego podciągu niemalejącego, spójnego podciągu o największej sumie.

Zasady oceniania

```
4 pkt – odpowiedź poprawna.
3 pkt – odpowiedź różniąca się o 1 od poprawnej.
2 pkt – odpowiedź poprawna wyłącznie dla podciągów spójnych.
1 pkt – odpowiedź różniąca się o 1 od poprawnej wyłącznie dla podciągów spójnych.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

85

Fragment przykładowego programu:

```
const int n = 2023;
ifstream plik ("dane8.txt");
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
  plik >> t[i];
int dl[n]; // długość najdłuższego podciągu kończącego się na i-tym elemencie
int max = 0:
for (int i = 0; i < n; i++) {
  dl[i] = 1; // początkowo najdłuższy podciąg składa się tylko z elementu t[i]
  // próbujemy rozszerzyć go w lewo o podciąg zakończony na j-tym elemencie
  for (int j = 0; j < i; j++)
    if (t[i] < t[i])
      if (dl[j] + 1 > dl[i])
        dl[i] = dl[i] + 1;
   // obliczyliśmy dl[i], sprawdzamy czy jest najlepsze:
   if (dl[i] > max)
     max = dl[i];
}
cout << max;
```

Uwaga: podane przykładowe rozwiązanie nie jest czasowo optymalne, ma koszt kwadratowy, ale jest wystarczające dla potrzeb zadania.

Zadanie 9. (0-2)

Odwrotna notacja polska.

a) Uzupełnij tabelę.

Wyrażenie zapisane w konwencjonalnej	Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji
notacji algebraicznej	polskiej
((2+3)*4+5*(4-6))/2	
	343+*1435+/

b) Uzupełnij tabelę.

Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej	Wartość liczbowa wyrażenia
23+51+-	
3 4 5 + 4 2 - * +	

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

I+II. 2) d). wykorzystuje znane sobie algorytmy przy rozwiązywaniu i programowaniu rozwiązań następujących problemów: d) zamiany wyrażenia na postać w odwrotnej notacji polskiej i obliczanie jego wartości na podstawie tej postaci.

Zasady oceniania

- 2 pkt odpowiedź poprawna.
- 1 pkt za każde poprawnie uzupełnione dwa wiersze tabeli a i b.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

a)

Wyrażenie zapisane w konwencjonalnej notacji algebraicznej	Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej
((2+3)*4+5*(4-6))/2	23+4*546-*+2/
(3*(4+3)) -(1-(4/(3+5)))	343+*1435+/

b)

Wyrażenie zapisane w odwrotnej notacji polskiej	Wartość liczbowa wyrażenia
23+51+-	(2+3)-(5+1) = -1
3 4 5 + 4 2 - * +	3+(4+5)*(4-2) = 21

Zadanie 10.

Zakład mleczarski Miętowa Dolina specjalizuje się w produkcji ekologicznego masła. Miętowa Dolina sprzedaje swój produkt do kilkunastu sklepów ze zdrową żywnością. Codziennie spływają zamówienia, które przesyłane są rano na linię produkcyjną oraz do działu transportu. W pliku zamowienia.txt zapisano datę i wielkość zamówienia (w kilogramach), które dociera rano przed rozpoczęciem produkcji i ma wpływ na produkcję oraz na transport w tym dniu. Dane w wierszach oddzielone są znakiem tabulacji.

Przykładowy fragment pliku:

data	zamówienie
02/01/2018	299
03/01/2018	43
04/01/2018	296
05/01/2018	287

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku zamowienia.txt rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz w miejscach do tego przeznaczonych w arkuszu oraz w pliku wynikilo.txt, a każdą z nich poprzedź numerem odpowiedniego zadania.

Zadanie 10.1. (0-3)

Dla każdego miesiąca od stycznia 2018 do grudnia 2019 podaj sumę kilogramów zamówionego masła. Dla wykonanego zestawienia sporządź wykres kolumnowy. Pamiętaj o prawidłowym opisie osi oraz o tytule wykresu.

Do oceny oddajesz plik **z realizacją zadania** o nazwie _____

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych.

Zasady oceniania

3 pkt - odpowiedź poprawna w tym:

2 pkt – wykres, w tym:

1 pkt – odpowiedni typ wykresu i dobór danych,

1 pkt – za prawidłowy opis;

1 pkt – zestawienie danych do wykresu.

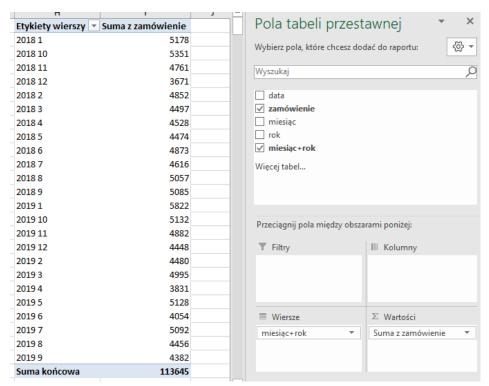
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowe wyliczenia w arkuszu kalkulacyjnym:

Aby wykonać zestawienie należy wyodrębnić z daty rok i miesiąc oraz wykonać obliczenia np. z pomocą tabeli przestawnej.

Następnie wystarczy tylko wstawić wykres i odpowiednio go opisać.

Do oceny oddajemy plik arkusza kalkulacyjnego zawierający obliczenia oraz wykres.

Informacja do zadań 10.2 i 10.3.

Dział transportu realizuje dowóz za pomocą samochodu o ładowności 400 kg. Samochód wyjeżdża z zakładu dopiero wtedy, jeśli będzie wypełniony w 100%, czyli łączne zamówienie od ostatniego transportu wynosi co najmniej 400 kg. Jeśli łączne zamówienie jest niższe, to nie ma w tym dniu transportu. Jeśli łączne zamówienie jest wyższe niż 400 kg, to pozostała część zamówienia pojedzie następnym transportem (inaczej mówiąc każde zamówienie można dzielić – jeśli nie ma miejsca na całość, to wysyła się tę część, która się zmieści a reszta zamówienia jest obsługiwana w kolejnym transporcie). Jeżeli łączne zamówienie jest większe lub równe wielokrotności 400 kg, to w jednym dniu może odbyć się kilka transportów po 400 kg każdy.

Zakładamy, że każdego dnia samochód jest w stanie wykonać dowolną liczbę pełnych kursów.

	400	
TALL YOU		
		. (0–1)

Poda	j liczbę dn	ı, w ktor	ych odb	ył się	transport	masła c	lo sklepow.
------	-------------	-----------	---------	--------	-----------	---------	-------------

Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacja zadanja o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

280 dni

Obliczenia:

Towar pozostały w magazynie

D3	}	Ŧ	:	×	~	✓ f _x =D2+B3-C3*400					
4	Α			В			С		D		
1	data	¥	zamó	wienie	2 ▼	czy_tran	sport	•	pozostało	•	
2	02.01.20	18			299			0		299	
3	03.01.20	18			43			0		342	
	04.04.00							-		000	

Czy będzie transport:

C	4	i ×	√ f _x	=JEŻELI(D3·	+B4>=400;(CZ.CAŁK.DZII	ELENIA((D	3+B4);400);(0)
	A	В	С	D	E	F	G	н	
1	data	zamowienie	liczba transp	pozostało					
2	02.01.2018	299	0	299					
3	03.01.2018	43	0	342					
4	04.01.2018	296	1	238					
5	05.01.2018	287	1	125					

Wynik otrzymujemy po zliczeniu np. funkcją *Licz.Jeżeli* dni, w których liczba transportów jest większa od 0.

Zadanie 10.3. (0-2)

Podaj daty, kiedy samochód wykonał co najmniej dwie dostawy w tym samym dniu.	
Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacją zadania o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – brak jednej daty.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

05.07.2018

16.07.2018

26.03.2019

27.11.2019

Uwaga: Przy poprzednich obliczeniach wystarczy ukryć za pomocą filtru dni, kiedy nie było transportu lub był tylko jeden.

Informacja do zadań 10.4 i 10.5.

Standardowo linia produkcyjna ma wydajność 200 kg masła dziennie. W szczególnym przypadku, gdy zamówienie jest większe niż połowa porannej zawartości magazynu, produkcja w tym dniu wzrasta o 30%. Produkcja jest redukowana o 20% zawsze, gdy poranny stan magazynu jest większy niż 1500 kg (niezależnie od wielkości zamówienia).

Załóż, że w dniu 2.01.2018 roku rano w magazynie znajdowało się 1000 kg masła i biorąc pod uwagę zamówienia, opisany cykl produkcyjny oraz cykl transportowy, wykonaj symulację porannej zawartości magazynu Miętowej Doliny w okresie od 2 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 r.

Zadanie 10.4. (0-2)

Znajdź najdłuższy okres stabilizacji wielkości produkcji, czyli kolejne dni, w których produkcja masła była taka sama. Podaj początek i długość tego okresu.

Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacja zadanja o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

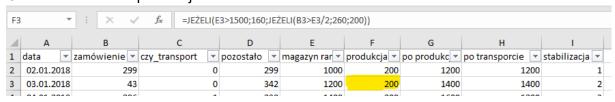
Zasady oceniania

- 2 pkt odpowiedź poprawna.
- 1 pkt podanie tylko liczby dni ALBO tylko daty
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

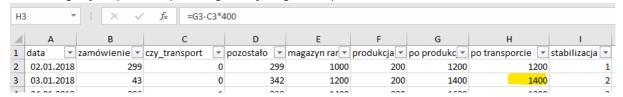
Rozwiązanie

38 dni, początek 26.04.2018

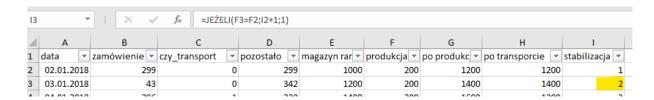
Obliczenie wartości produkcji

Stan magazynu po transporcie (jeśli był tego dnia)

Informacja, czy nastąpiła stabilizacja wielkości produkcji (każdy następny dzień stabilizacji jest zliczany).

Następnie wystarczy w kolumnie I znaleźć maksymalną wartość i pobrać odpowiadającą jej datę początku szukanego okresu.

Zadanie 10.5. (0-2)

Jaki	był	najniższy	İ	jaki	najwyższy	stan	magazynu	W	opisanym	W	zadaniu	przedziale
czas	owy	m?										

Oupowiedz				

Do oceny oddajesz plik z realizacją zadania o nazwie _____

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podano tylko min ALBO tylko max.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź min 20 max 1700

Uwaga: Wystarczy policzyć minimum i maksimum z odpowiedniej kolumny (w naszym przypadku – H). Wszystkie pozostałe obliczenia wykonano na potrzeby zadania 10.4.

Zadanie 11.

W pliku tekstowym gaz.txt w kolejnych kolumnach zapisano datę odczytu i wskazania licznika poboru gazu (w metrach sześciennych) w domu państwa Ciepłolubnych z okresu od 1.01.2002 do 31.12.2018. Wskazania licznika odczytywano każdego ostatniego dnia miesiąca.

Z wykorzystaniem dostępnych narzędzi informatycznych oraz danych z pliku gaz.txt rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz w miejscach do tego przeznaczonych w arkuszu oraz w pliku wynikill.txt, a każda z nich poprzedź numerem odpowiedniego zadania.

Zadanie 11.1. (0–2)

Zakładamy, że 31.12.2001 r. licznik wskazywał 2083. Podaj daty odczytów wskazań licznika w miesiącach, dla których średnie zużycie gazu w metrach sześciennych na dobę było większe niż 12 m³.

Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacja zadanja o nazwie	

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

- 2 pkt pełna odpowiedź poprawna.
- 1 pkt odpowiedź niepełna (z pominięciem jednej daty).
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź:

28.02.2010

28.02.2011

28.02.2012

28.02.2013

28.02.2015

Przykładowe obliczenia:

Wykonujemy obliczenia dla każdego miesiąca.

E3	Ψ.	: × 🗸	f _x =[03/C3	
4	Α	В	С	D	E
1	Data odczy ▼	Odczyt liczni ▼	liczba d ▼	zuzycie 🔻	średnie na dobę 🔻
2	31.01.2002	2283	31	200	6,451612903
3	28.02.2002	2518	28	235	8,392857143
4	31.03.2002	2696	31	178	5,741935484
5	30.04.2002	2857	30	161	5,36666667
6	31.05.2002	2917	31	60	1,935483871
7	30.06.2002	2952	30	35	1,166666667
8	31.07.2002	2979	31	27	0,870967742
9	31.08.2002	3009	31	30	0,967741935
10	30.09.2002	3040	30	31	1,033333333
11	31.10.2002	3116	31	76	2.451612903

I filtrujemy dane.

Data odczy ▼	Odczyt liczni ▼	liczba d ▼	zuzycie 🔻	średnie na dol 🗷
28.02.2010	16792	28	361	12,89285714
28.02.2011	19057	28	377	13,46428571
28.02.2012	21000	28	347	12,39285714
28.02.2013	23173	28	362	12,92857143
28.02.2015	27156	28	348	12,42857143

Zadanie 11.2. (0–2)

Wygeneruj zestawienie średniego zużycia gazu w każdym z 12 miesięcy (styczeń, luty, marzec itd.) w podanym przedziale czasowym 2002–2018. Dla swojego zestawienia utwórz wykres.

Do oceny oddajesz:

plik z realizacją zadania o nazwie	
oraz wykres zapisany w pliku o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:

- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

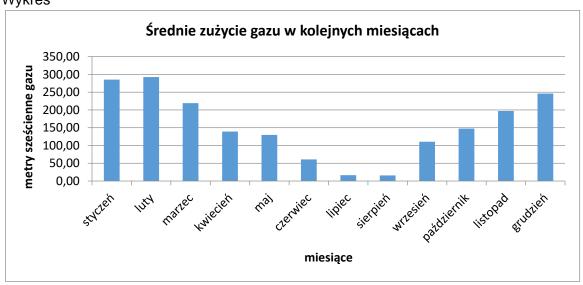
- 2 pkt poprawny wykres.
- 1 pkt utworzenie zestawienia do wykresu.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

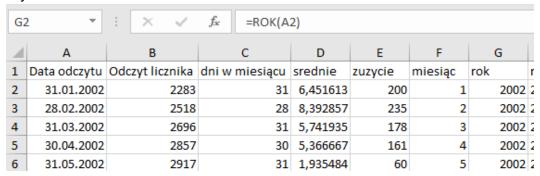
Odpowiedź

miesiąc	średnie zużycie
styczeń	285,47
luty	292,71
marzec	219,24
kwiecień	139,24
maj	129,76
czerwiec	61,00
lipiec	16,65
sierpień	15,94
wrzesień	110,71
październik	147,71
listopad	197,12
grudzień	246,29

Wykres

Wykonanie obliczeń:

Wykonanie zestawienia za pomocą tabeli przestawnej lub funkcji średnia.jeżeli

miesiąc	średnie zużycie
styczeń	285,47
luty	292,71
marzec	219,24
kwiecień	139,24
maj	129,76
czerwiec	61,00
lipiec	16,65
sierpień	15,94
wrzesień	110,71
październik	147,71
listopad	197,12
grudzień	246,29

Zadanie 11.3. (0-2)

Opłata za gaz składa się z opłaty taryfowej (płacimy stałą miesięczną opłatę za sklasyfikowanie do danej taryfy) oraz z opłaty za zużyty gaz zależnej od ceny gazu w danym roku i liczby metrów sześciennych zużytego gazu.

Rodzaj taryfy zależy od ilości pobieranego miesięcznie gazu.

Nazwa taryfy	Pobór gazu	Opłata taryfowa
W1	poniżej 100 m ³	70 zł
W2	od 100 m³ do 200 m³	90 zł
W3	powyżej 200 m ³	120 zł

Cena gazu zapisana została także w pliku tekstowym cena gazu.txt.

Na podstawie podanych wyżej informacji utwórz zestawienie łącznych rocznych opłat za gaz.

Do oceny oddajesz zestawienie zapisane w pliku o nazwie _____

Wymaganie ogólne

- I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- c) gromadzi dane pochodzące z różnych źródeł w tabeli arkusza kalkulacyjnego, korzysta z różnorodnych funkcji arkusza w zależności od rodzaju danych, filtruje dane według kilku kryteriów, dobiera odpowiednie wykresy do zaprezentowania danych, analizuje dane, korzystając z dodatkowych narzędzi, w tym z tabel i wykresów przestawnych;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym.

Zasady oceniania

- 2 pkt poprawną odpowiedź.
- 1 pkt za odpowiedź z jednym błędem.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rok	Suma z opłata miesięczna
2002	2 286,90 zł
2003	2 988,33 zł
2004	2 822,26 zł
2005	2 958,44 zł
2006	3 131,46 zł
2007	2 799,12 zł
2008	3 171,30 zł
2009	3 021,02 zł
2010	3 706,35 zł
2011	3 422,18 zł
2012	3 867,39 zł
2013	3 425,02 zł
2014	3 738,24 zł
2015	3 337,60 zł
2016	3 575,48 zł
2017	3 262,91 zł
2018	3 131,78 zł
Suma końcowa	54 645,78 zł

f= =JEŻELI(D2<100;70;JEŻELI(D2<=200;90;120)) rozw_gaz.xlsx D E F 1 Data odczytu Odczyt licznika liczba dni zuzycie rok cena opłata taryfowa Etykiety wierszy 🔻 Suma z opłata miesięczna 200 2002 0,99 31.01.2002 2283 31 288 2001 0,97 2002 2 286,90 zł 28.02.2002 2518 28 235 2002 0.99 120 352.65 2002 0.99 2003 2 988.33 zł 31.03.2002 2696 31 178 2002 0.99 90 266,22 2003 0.99 2004 2 822,26 zł 30.04.2002 2 958,44 zł 2857 161 2002 0,99 90 249,39 2004 0,98 2005 30 60 2002 0,99 2005 1,02 30.06.2002 2952 35 2002 0,99 104,65 2006 1,02 2007 2 799,12 zł 2008 31.07.2002 2979 31 27 2002 0,99 70 96,73 2007 1,04 3 171,30 zł 31.08.2002 3009 31 30 2002 0.99 70 99.7 2008 1.05 2009 3 021 02 7 10 30.09.2002 3040 30 31 2002 0,99 70 100,69 2009 1,07 2010 3 706,35 zł 11 31.10.2002 3116 76 2002 0,99 70 145,24 2010 1,11 2011 3 422,18 zł 31 30.11.2002 3222 106 2002 0,99 194,94 2011 1,18 3 867,39 zł 2012 31.12.2002 3393 171 2002 0,99 90 259,29 2012 1,23 3 425,02 zł 31.01.2003 3613 31 220 2003 0,99 120 337,8 2013 1,23 2014 3 738,24 zł 28 15 28.02.2003 3891 278 2003 0,99 120 395,22 2014 1,23 2015 3 337,60 zł 16 31.03.2003 4151 31 260 2003 0.99 120 377.4 2015 1.2 2016 3 575.48 zł 3 262,91 zł 17 30.04.2003 4401 250 2003 0,99 367,5 2016 1,21 2017 30 120

Przykładowe obliczenia z zastosowaniem tabeli przestawnej (fragment):

Zadanie 12.

31.05.2003

30.06.2003

4553

31

152 2003 0,99

86 2003 0,99

Dane są dwie tabele bazy danych: *klienci* i *samochody* połączone relacją jeden do wielu (patrz rysunek):

240,48

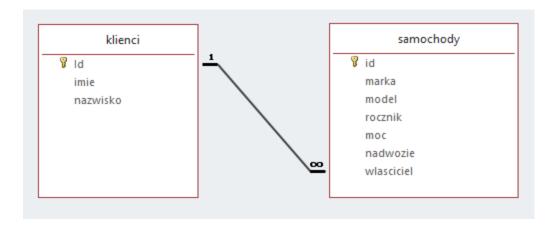
90

2017 1,21

2018

3 131,78 zł

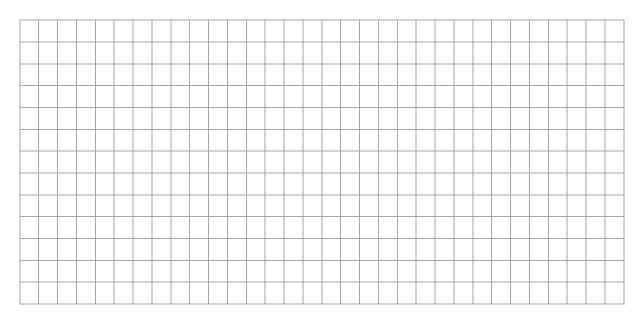
54 645,78 zł

W tabelach przechowywane są informacje zgodne z nazwami pól (np. "marka" – marka samochodu). Pole *id* w tabeli *klienci* oznacza identyfikator klienta i jest kluczem głównym w tej tabeli. Pole *id* w tabeli *samochody* oznacza identyfikator samochodu. Pole o nazwie *wlasciciel* w tabeli samochody jest kluczem obcym w tej tabeli i oznacza identyfikator klienta, który jest właścicielem samochodu. Na potrzeby zadania zakładamy, że każdy samochód ma tylko jednego właściciela, natomiast każda osoba może być właścicielem jednego lub więcej niż jednego samochodu.

Zadanie 12.1. (0-1)

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę klientów (z id, imionami i nazwiskami) uporządkowaną alfabetycznie według nazwiska.

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

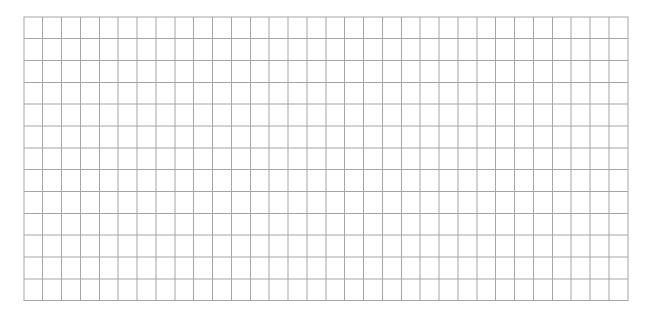
Rozwiązanie

SELECT *
FROM klienci
ORDER BY klienci.nazwisko;

Zadanie 12.2. (0–2) **=**

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę marek i modeli samochodów, dla których *rocznik* zawiera się w przedziale [2010,2020] oraz *moc* jest większa niż 100 KM. Listę posortuj niemalejąco według nazwy marki i modelu.

Uwaga: Każda para *model* i *marka* w zestawieniu może pojawić się tylko raz (nawet jeśli jest kilka samochodów o tej samej marce i modelu spełniających warunki zadania).

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

- 2 pkt odpowiedź poprawna.
- 1 pkt odpowiedź, w której zdający nie uwzględnia, że każda para *marka* i *model* może pojawić się w zestawieniu tylko raz (brak opcji DISTINCT).
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

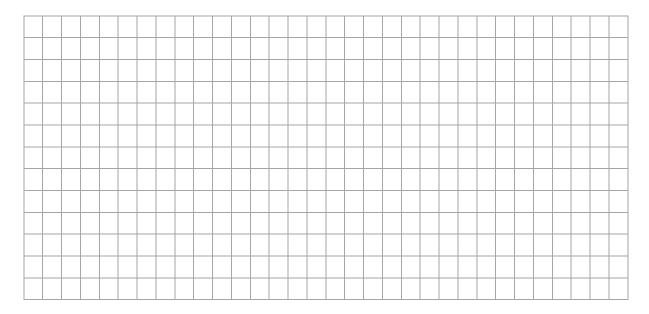
Przykładowe rozwiązanie

SELECT DISTINCT samochody.marka, samochody.model FROM samochody
WHERE (samochody.moc>100) AND (samochody.rocznik Between 2010 And 2020)
ORDER BY samochody.marka, samochody.model;

Zadanie 12.3. (0–2) <mark>⊟</mark>

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę klientów z ich id, imionami, nazwiskami oraz liczbą samochodów posiadanych przez każdego z nich. Lista powinna być posortowana nierosnąco według liczby samochodów.

Uwaga: uwzględnij, że niektórzy klienci mogą obecnie nie mieć żadnego samochodu (wtedy trzeba wypisać ich z liczbą samochodów zero)

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź, w której zdający nie uwzględnia, że klient może nie posiadać samochodu (INNER JOIN zamiast LEFT JOIN).

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

SELECT klienci.imie, klienci.nazwisko, Count(samochody.id) AS ile FROM klienci LEFT JOIN samochody ON klienci.Id = samochody.wlasciciel GROUP BY klienci.imie, klienci.nazwisko ORDER BY Count(samochody.id) DESC;

Zadanie 13.

Pracownicy firmy MATRIX zostali poproszeni o rejestrowanie swoich aktywności w celu wypracowania najlepszej umowy z firmą oferującą karty na wejścia do obiektów sportowych. Pracownicy MATRIX w okresie od 1.07.2018 do 31.12.2018, rejestrowali wszystkie swoje aktywności. Dane zapisano w trzech plikach tekstowych o nazwach: pracownicy.txt, rodzaj_aktywności.txt, rejestr_aktywności.txt. Pierwszy wiersz każdego z plików jest wierszem nagłówkowym, a dane w wierszach rozdzielono znakami tabulacji.

Plik o nazwie pracownicy.txt zawiera informacje o 199 pracownikach MATRIX: PESEL pracownika (PESEL), nazwisko (nazwisko), imię (imie) oraz miejscowość, w której mieszka (miejscowośc).

Przykład:

PESEL	Nazwisko	Imie	Miejscowosc
99121573571	Abrich	Wojciech	Zory
77022270175	Adamczyk	Janusz	Gliwice
81071092233	Andrzejczyk	Piotr	Gliwice

Plik o nazwie rodzaj_aktywnosci.txt zawiera zestawienie aktywności wybieranych przez pracowników. W każdym wierszu znajduje się: identyfikator aktywności (ID_aktywności) oraz odpowiadająca mu nazwa aktywności (nazwa_aktywności)

Przykład:

ID_aktywnosci nazwa_aktywnosci
1 aqua aerobik
2 boks
3 cycling

Plik o nazwie rejestr_aktywnosci.txt zawiera informacje o zrealizowanych aktywnościach. W każdym wierszu pliku znajdują się: data realizacji aktywności (data), godzina rozpoczęcia aktywności (godzina_rozp), czas trwania (Godzina_zak), identyfikator aktywności (ID_aktywności) oraz PESEL osoby, realizującej aktywność (PESEL).

Р	rzy	ιkł	้ล	d	•
	$I \angle y$	IXI	а	u	•

Data	Godzina_rozp	Godzina_zak	ID_aktywnosci	PESEL
01/07/2018	17:00:00	17:45:00	17	01301144688
01/07/2018	20:00:00	21:15:00	22	84061632305
01/07/2018	16:00:00	16:45:00	16	82092387166

Z wykorzystaniem danych zawartych w podanych plikach oraz dostępnych narzędzi informatycznych wykonaj poniższe zadania. Każdą odpowiedź umieść w miejscu na to przeznaczonym w arkuszu oraz w pliku wynikil3.txt (i poprzedź ją oznaczeniem odpowiedniego zadania od 13.1. do 13.5.).

Do oceny oddajesz także pliki z realizacją każdego zadań (zawierający obliczenia, kwerendy lub napisane programy).

Zadanie 13.1. (0-2)

Podaj nazwy pięciu aktywności najczęściej realizowanych przez pracowników oraz dla każdej z nich zapisz liczbę realizacji tej aktywności.

Odpowiedź	
Plik z realizacją zadania o nazwie __	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze, drukuje raporty;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

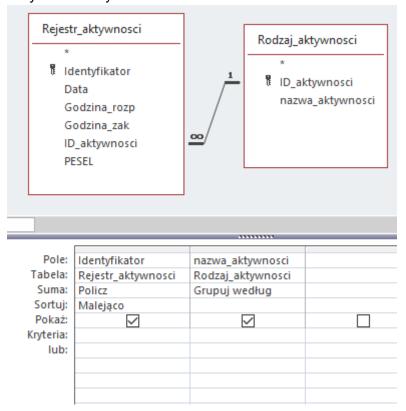
- 2 pkt pełna odpowiedź poprawna.
- 1 pkt podanie nazw aktywności bez liczby realizacji tych aktywności lub pominięcie albo podanie niepoprawnej nazwy jednej z aktywności.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź

silownia 193 scianka wspinaczkowa 185 sztuki walki 114 squash 102 nordic walking 101

Przykładowe wykonanie:

SELECT

Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci, Count(Rejestr_aktywnosci.ldentyfikator) AS PoliczOfldentyfikator

FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci GROUP BY Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci ORDER BY Count(Rejestr_aktywnosci.Identyfikator) DESC;

Zadanie 13.2. (0-1)

Podaj łączną liczbę godzin spędzonych na ściance wspinaczkowej przez wszystkich pracowników zamieszkałych w Gliwicach. Jako wynik podaj jedną liczbę. Jeśli wynikowa liczba godzin nie jest liczbą całkowitą, to minuty ostatniej, niepełnej godziny podaj w postaci części ułamkowej wyniku (np. 2 godziny i czterdzieści pięć minut to 2.75).

Odpowiedź			
Plik z realiza	acia zadania	n o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze, drukuje raporty;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formuluje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

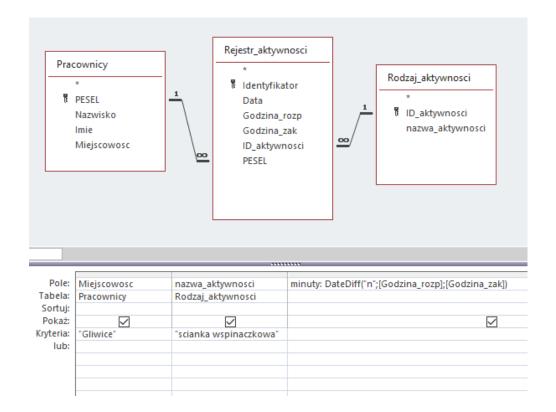
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź

183h

Wybieramy dane konieczne do realizacji zadania i zliczamy łączny czas spędzany przez mieszkańców Gliwic na ściance wspinaczkowej np. w minutach.

SELECT

Pracownicy.Miejscowosc,Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci,

DateDiff("n",[Godzina_rozp],[Godzina_zak]) AS minuty

FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci

ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci

WHERE((((Pracownicy.Miejscowosc)="Gliwice")

AND ((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="scianka wspinaczkowa"));

Uwaga: zamiast użycia funkcji DateDiff można także skorzystać ze zwykłego odejmowania – otrzymamy wtedy wynik liczony w dobach.

Następnie zliczamy sumę minut (10980) i wynik dzielimy przez 60.

Zadanie 13.3. (0-2)

Podaj imiona i nazwiska osób, które uprawiały co najmniej dwie aktywności w ciągu tego samego dnia. Nazwiska posortuj alfabetycznie.

Odpowiedź	
Plik z realizacją zadania o nazwie	

Wymaganie ogólne

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze, drukuje raporty;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (brak najwyżej dwóch nazwisk).

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

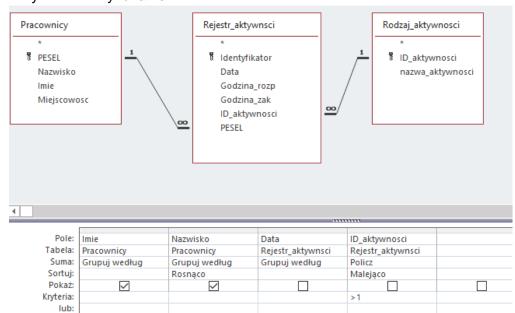
Odpowiedź:

Justyna Andrzejewska

Jerzy Durczok
Karolina Gawron
Amelia Herman
Rozalia Jacak
Andrzej Kowalski
Krystyna Makowska
Justyna Myszkowska

Bogumil Nowak
Marek Stasicki
Feliks Synowski
Anna Tobera

Marzena Warszawska Patrycja Wilczynska

Przykładowe wykonanie:

SELECT Pracownicy. Imie, Pracownicy. Nazwisko

FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci

GROUP BY Pracownicy.Imie, Pracownicy.Nazwisko, Rejestr_aktywnosci.Data HAVING (((Count(Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci))>1))

ORDER BY Pracownicy.Nazwisko, Count(Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci) DESC;

Zadanie 13.4. (0-2)

Pierwsze dwie cyfry numeru PESEL oznaczają ostatnie dwie cyfry roku urodzenia, natomiast przedostatnia cyfra koduje płeć: jeśli jest parzysta, to jest to PESEL kobiety, jeśli nieparzysta – to mężczyzny. W PESEL-u osób urodzonych po roku 1999 cyfry trzecia i czwarta oznaczają sumę numeru miesiąca urodzenia i liczby 20.

Przykład:

Osoba o numerze PESEL 85040186862 urodziła się 1 kwietnia 1985 roku i jest kobietą, a o numerze PESEL 01271948491 – 19 lipca 2001 roku i jest mężczyzną.

Podaj, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, średni wiek kobiet i średni wiek mężczyzn w roku 2018, którzy kiedykolwiek w okresie badawczym korzystali z zajęć rolkowych (rolki).

Odpowiedź	_	
Plik z realizacia zadania o nazwie		

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiazań problemów, posługując sie wybranymi aplikacjami:
- d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze, drukuje raporty;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formuluje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (np. tylko dla kobiet lub tylko dla mężczyzn)

ALBO

odpowiedź otrzymana w przypadku kilkukrotnego uwzględnienia tej samej osoby – braku grupowania wyników.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

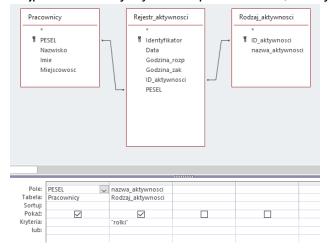
Odpowiedź:

kobiety 34.40 mężczyźni 31.24

Przykładowe wykonanie:

Zadanie można wykonać na wiele sposobów.

Najpierw możemy wyszukać pracowników, którzy korzystali z zajęć rolkowych. Np.

SELECT Pracownicy.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci FROM

(Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci

ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci ON Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci
WHERE (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="rolki"));

Następnie obliczamy średni wiek.

Obliczenia można wykonać np. za pomocą arkusza kalkulacyjnego.

F2	F2 ▼ : × ✓ f _x =ŚREDNIA.JEŻELI(B2:B80;"k";E2:E80)						2:E80)
4	Α	В	С	D	Е	F	G
1	PESEL	kobieta	2 cyfry	rokur	wiek		
2	00220396736	m	00	2000	18	34,40476	
3	00221216048	k	00	2000	18	31,24324	•
4	00312447739	m	00	2000	18		
5	01230712857	m	01	2001	17		

Te same obliczenia można oczywiście wykonać bezpośrednio w narzędziu bazodanowym np.:

pierwsze zapytanie dające tabelę wiek i płeć:

SELECT Avg(2018-

(Left([Pracownicy]![PESEL],2)+IIf((Mid([Pracownicy]![PESEL],3,2)<20),1900,2000))) AS wiek2018, Mid([pracownicy]![pesel],10,1) Mod 2 AS płeć

FROM Rodzaj_aktywnosci INNER JOIN (Pracownicy INNER JOIN Rejestr_aktywnosci ON Pracownicy.PESEL = Rejestr_aktywnosci.PESEL) ON Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci

WHERE (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="rolki"))

GROUP BY Pracownicy.PESEL;

i drugie podające obie średnie naraz (zakładamy, że to pierwsze nazywa sie 13_4_pom)

SELECT Avg([13_4_pom].wiek2018) AS AvgOfwiek2018, [13_4_pom].płeć

FROM 13_4_pom

GROUP BY [13 4 pom].płeć;

Zadanie 13.5. (0-2)

Podaj uporządkowany rosnąco zestaw numerów PESEL osób, które nigdy nie były na siłowni ani na jodze, ale przynajmniej raz korzystały z masażu.

Odpowiedź	_	
Plik z realizacją zadania o nazwie		

II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 3. przygotowuje opracowania rozwiazań problemów, posługując sie wybranymi aplikacjami:
- d) wyszukuje informacje, korzystając z bazy danych opartej na co najmniej dwóch tabelach, definiuje relacje, stosuje filtrowanie, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze, drukuje raporty;
- 4. przygotowując opracowania rozwiązań złożonych problemów, posługuje się wybranymi aplikacjami w stopniu zaawansowanym:
- d) projektuje i tworzy relacyjną bazę złożoną z wielu tabel oraz sieciową aplikację bazodanową dla danych związanych z rozwiązywanym problemem, formułuje kwerendy, tworzy i modyfikuje formularze oraz raporty, stosuje język SQL do wyszukiwania informacji w bazie i do jej modyfikacji, uwzględnia kwestie integralności danych, bezpieczeństwa i ochrony danych w bazie.

Zasady oceniania

2 pkt - odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź niepełna (np. tylko dla kobiet lub tylko dla mężczyzn).

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Odpowiedź:

59121254845

61120859464

62011052982

67101888089

75040642244

78033117532

80052785782

81041832832

83070774646

87062086333

88060633398

89021968180 90071262308

93102278884

94032111339

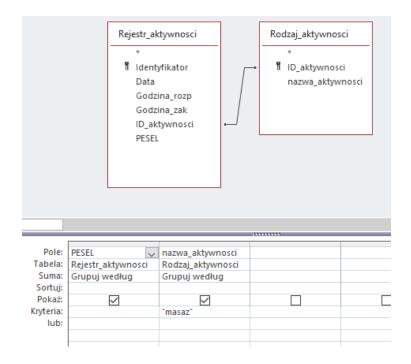
97052873850

98072258726

99071947484

Przykładowe wykonanie:

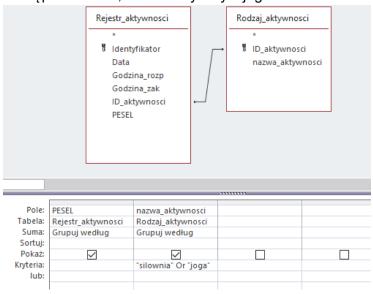
Najpierw wyszukujemy PESELE osób, które korzystały z masażu.

SELECT Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci FROM Rejestr_aktywnosci INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci ON

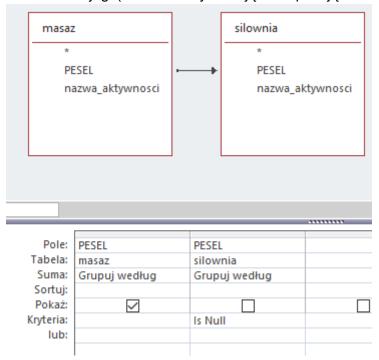
Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci GROUP BY Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci HAVING (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="masaz"));

SELECT Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci FROM Rejestr_aktywnosci INNER JOIN Rodzaj_aktywnosci ON Rejestr_aktywnosci.ID_aktywnosci = Rodzaj_aktywnosci.ID_aktywnosci GROUP BY Rejestr_aktywnosci.PESEL, Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci HAVING (((Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="silownia" Or (Rodzaj_aktywnosci.nazwa_aktywnosci)="joga"));

Następnie trzeba wyszukać dane osób, które korzystały z masażu, ale nie korzystały z siłowni ani jogi (kwerenda wyszukująca niepasujące dane).

SELECT DISTINCT masaz.PESEL
FROM masaz LEFT JOIN silownia ON masaz.PESEL = silownia.PESEL
GROUP BY masaz.PESEL, silownia.PESEL
HAVING (((silownia.PESEL) Is Null));

Gdzie masaz jest nazwą kwerendy pierwszej a silownia – drugiej.

Innym możliwym sposobem otrzymania wyniku jest zastosowanie zapytania krzyżowego

Zadanie 14.

Systemy pozycyjne

Zadanie 14.1. (0–2) <mark>=</mark>

Uzupełnij brakujące pola tabeli:

Liczba zapisana w systemie dziesiętnym	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 3	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 9
400		
	101201	
		2487

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

2. stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – za poprawnie uzupełnione przynajmniej trzy pola tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Liczba zapisana w systemie dziesiętnym	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 3	Liczba zapisana w systemie pozycyjnym o podstawie 9
400	112211	484
289	101201	351
1861	2112221	2487

			_
	- 449	10 11	_
/adan	10.11		_
Zadan			_

Zapis pewnej liczby w systemie pozycyjnym o podstawie 3 ma 20 cyfr. Ile cyfr miałby zapis tej samej liczby w systemie pozycyjnym o podstawie 9?

Odpowiedź	
-----------	--

Wymaganie ogólne

I. Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

2. stosuje przy rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin algorytmy poznane w szkole podstawowej oraz algorytmy: a) na liczbach: badania pierwszości liczby, zamiany reprezentacji liczb między pozycyjnymi systemami liczbowymi [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

10

Zadanie 15. (0-1)

Poniżej opisano pojęcia z zakresu technologii przesyłania danych w sieciach. Przyporządkuj właściwą nazwę, korzystając z poniższej listy, i wpisz ją w miejsce kropek.

VPN, NFC, BLUETOOTH, WiMAX, Streaming

 połączenie tunelowe umożliwiające utworzenie poufnego połączenia klienta z serwerem prywatnej sieci swojej firmy, z wykorzystaniem infrastruktury sieci publicznej;
 technologia bezprzewodowej komunikacji krótkiego zasięgu między różnymi urządzeniami zapewniająca zasięg do około 10 m, umożliwia przesyłanie dobrej jakości dźwięku, co zostało wykorzystują m.in. producenci bezprzewodowych słuchawek;
 technologia umożliwiająca bezprzewodową wymianę danych na odległość nie większą niż 20 cm.

Wymaganie ogólne

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- 4. charakteryzuje sieć Internet, jej ogólną budowę i usługi, opisuje podstawowe topologie sieci komputerowej, przedstawia i porównuje zasady działania i funkcjonowania sieci komputerowej typu klient-serwer, peer-to-peer, opisuje sposoby identyfikowania komputerów w sieci;
- 1. zapoznaje się z możliwościami nowych urządzeń cyfrowych i towarzyszącego im oprogramowania.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

VPN BLUETOOTH NFC

7	anie	40	(0 0)	F
	anie	1h	11 ± 51	
	GIIIO			

Dane są adres IP komputera w wersji IPv4 192.168.0.7 oraz maska 255.255.255.240.

a)	Ρ	oda	aj a	adre	es :	sie	ci, (do	któ	rej	na	leż	y t∈	en l	kon	npu	ıter														
b)	C	zy	ko	mp	ute	er o	ad	lres	sie	192	2.10	68.	0.1	7 r	nale	eży	do	tej	sa	ıme	ej s	iec	i? (Jza	ısa	dni	j od	dpc	owie	edź	<u>.</u> .
Oc	oqt	wie	dź	(ta	k/n	ie)	: _																		-						
Uz	asa	adn	ier	nie:																											

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

4. charakteryzuje sieć Internet, jej ogólną budowę i usługi, opisuje podstawowe topologie sieci komputerowej, przedstawia i porównuje zasady działania i funkcjonowania sieci komputerowej typu klient-serwer, peer-to-peer, opisuje sposoby identyfikowania komputerów w sieci [...].

Zasady oceniania

3 pkt -odpowiedź poprawna, w tym:

1 pkt – za odpowiedź a)

1 pkt – za odpowiedź b)

1 pkt – za uzasadnienie odpowiedzi b)

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

a) adres sieci 192.168.0.0

b) odpowiedź: nie uzasadnienie:

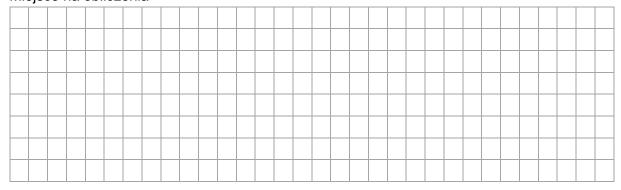
Zadanie 17. (0-2)

Dane są adres IP komputera w wersji IPv4 192.168.0.7 oraz maska /28

a) Podaj maskę w zapisie dziesiętnym (tak jak adres IP komputera)

b) Podaj adres rozgłoszeniowy sieci, do której należy podany komputer

Miejsce na obliczenia

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

4. charakteryzuje sieć Internet, jej ogólną budowę i usługi, opisuje podstawowe topologie sieci komputerowej, przedstawia i porównuje zasady działania i funkcjonowania sieci komputerowej typu klient-serwer, peer-to-peer, opisuje sposoby identyfikowania komputerów w sieci; konfiguruje przykładową lokalną sieć komputerową oraz bezprzewodowy dostęp do sieci Internet.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź poprawna tylko w a) ALBO tylko w b).

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

a) 255.255.255.240 (11111111111111111111111111111 0000)

b) 192.168.0.15 (11000000.10101000.00000000.0000 1111)

Zadanie 18. (0-1)

Wskaż nieprawidłowy adres IPv6. Wybierz właściwą odpowiedź.

A. 2023:0db8:0000:0000:0000:0000:1428:57ab

B. 2023:0db8:0:0:0:0:11428:57ab

C. 2023:0db8:0:0::128:57ab

D. 2023:0db8::428:57ab

E. 2023:db8::28:57ab

Wymaganie ogólne

III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.

Wymaganie szczegółowe

4. charakteryzuje sieć Internet, jej ogólną budowę i usługi, opisuje podstawowe topologie sieci komputerowej, przedstawia i porównuje zasady działania i funkcjonowania sieci komputerowej typu klient-serwer, peer-to-peer, opisuje sposoby identyfikowania komputerów w sieci; konfiguruje przykładową lokalną sieć komputerową oraz bezprzewodowy dostęp do sieci Internet.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

В

- III. Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi.
- II. Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych

Wymaganie szczegółowe

Zdający:

- II. 3) przygotowuje opracowania rozwiązań problemów, posługując się wybranymi aplikacjami:
- a) projektuje modele dwuwymiarowe i trójwymiarowe, tworzy i edytuje projekty w grafice rastrowej i wektorowej, wykorzystuje różne formaty obrazów, przekształca pliki graficzne, uwzględniając wielkość i jakość obrazów;
- III.1. zapoznaje się z możliwościami nowych urządzeń cyfrowych i towarzyszącego im oprogramowania;
- 2. objaśnia funkcje innych niż komputer urządzeń cyfrowych i korzysta z ich możliwości.

Zasady oceniania

- 2 pkt odpowiedź poprawna.
- 1 pkt odpowiedź niepełna: brak pierwszej części odpowiedzi albo brak najwyżej dwóch opisów kolorów.
- 0 pkt odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Np. w poligrafii, drukarstwie wielobarwnym

C- cyan (cyjan), M- magenta (magenta), Y-yellow (żółty), K-black (czarny)

Informacja o egzaminie maturalnym z informatyki dla absolwentów niesłyszących

Informacje o egzaminie maturalnym z informatyki przedstawione w rozdziale <u>1. Opis egzaminu maturalnego z informatyki</u> dotyczą również egzaminu dla absolwentów niesłyszących. Ponadto zdający niesłyszący przystępują do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Dostosowania obejmują:

- w odniesieniu do formy egzaminu maturalnego m.in.
 - zmianę sposobu sformułowania niektórych zadań (zamiana słów, zwrotów lub całych zdań), jeżeli mogłyby one być niezrozumiałe lub błędnie zrozumiane przez osoby niesłyszące (nie dotyczy to terminów typowych dla danej dziedziny wiedzy),
 - zmianę schematu punktowania niektórych zadań,
- w odniesieniu do warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego m.in.
 - przedłużenie czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu,
 - możliwość korzystania ze słowników językowych.

Poniżej przedstawione zostały przykładowe zadania ilustrujące dostosowania dla absolwentów niesłyszących. Numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części 2.

Szczegółowe informacje dotyczące egzaminu dla zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niesłyszących, określone są w *Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym.

Zadanie 1.

Segment to spójny ciąg elementów tablicy składający się z co najmniej 1 elementu.

Przykład: dla tablicy A=[1, 8, 4, 2, 7, 9] segmentem jest ciąg 1,8,4 oraz ciąg 8,4,2,7 natomiast nie jest segmentem ciąg 8,2,7,9 (bo w tablicy A pomiędzy liczbami 8 i 2 jest 4).

Zadanie 1.1. (0-1)

Dana jest tablica A liczb całkowitych o zawartości:

$$A=[2, -3, 1, -7, 4, -2, -1, 5, -3, 2, -1].$$

Napisz wartość pierwszego oraz wartość ostatniego elementu segmentu o maksymalnej sumie (w tej tablicy jest tylko jeden taki segment).

Odpowiedź

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

4, 5

Komentarz

Segment o maksymalnej sumie (suma = 6) to: 4,-2,-1, 5.

Zadanie 1.2. (0–1) <mark>=</mark>

Dana jest n-elementowa tablica A o zawartości [1, 2, 3, ..., n-1, n]. Napisz liczbę segmentów w tej tablicy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

n(n+1)/2

Zadanie 1.3. (0–3)

Elementy pewnej 1000-elementowej tablicy A zapisano kolejno w pliku dane1_3.txt. Każda z liczb w pliku dane1_3.txt należy do przedziału od [-100, 100] i zapisana jest w oddzielnym wierszu.

Napisz program wyznaczający największą sumę segmentu tablicy A.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie1_3.txt zawierający jedną liczbę; ta liczba to odpowiedź do zadania (największa suma)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach):

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna – program dający w wyniku poprawną sumę.

2 pkt – program poprawny składniowo, ale znajdujący największą sumę elementów podciągu zaczynającego się zawsze od pierwszego elementu tablicy.

1 pkt – program poprawny składniowo wyliczający sumy elementów podciągów, ale nieznajdujący największej sumy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

2265

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane1_3.txt");
ofstream wynik("zadanie1_3.txt");
const int n = 1000;
int t[n];
for (int i = 0; i < n; i++)
  plik >> t[i];
int max = -100;
for (int dl = n; dl >= 1; dl --) {
  for (int pocz = 0; pocz <= n - dl; pocz++) {
     int suma = 0;
     for (int k = 0; k < dl; k++)
        suma += t[k + pocz];
     if (suma > max)
        max = suma;
}
wynik << max << endl;
```

Komentarz:

Powyższy program przykładowy ma złożoność sześcienną. Można napisać programy o lepszej (kwadratowej lub liniowej) złożoności, ale ten program jest bardzo prosty i wynika wprost z definicji problemu. Dla danych z pliku dane1_3.txt program jest wystarczająco szybki.

Zadanie 1.4. (0-4)

Elementy pewnej tablicy A o 100 000 elementów zapisano kolejno w pliku dane1_4.txt. Każda z liczb w pliku dane1_4.txt należy do przedziału od [-100, 100] i zapisana jest w oddzielnym wierszu.

Pierwszy element tablicy ma indeks równy 1. Napisz program wypisujący indeks pierwszego i indeks ostatniego elementu segmentu o największej sumie. W tablicy A jest tylko jeden taki segment. Suma elementów tego segmentu jest dodatnia.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie1_4.txt zawierający odpowiedź do zadania zapisaną w jednym wierszu (dwie liczby oddzielone spacją będące odpowiednio numerem pierwszego i ostatniego segmentu o największej sumie)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

4 pkt – odpowiedź poprawna oraz program dający w wyniku początek i koniec segmentu o największej sumie.

3 pkt – wyniki częściowo poprawne (np. przesunięte o jeden).

2 pkt – podano tylko jeden kraniec segmentu.

1 pkt – podano maksymalną sumę zamiast końców segmentu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

63669 70769

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik ("dane1 4.txt");
ofstream wynik ("zadanie1_4.txt");
const long n=100000;
int t[n];
for (long i=0; i< n; i++)
   plik>>t[i];
long maks; // największa suma niepustego segmentu
long maks_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu
long maks_kon; // koniec najlepszego niepustego segmentu
long ost_suma; // najlepsza niepusta suma segmentu na końcu przejrzanej części tablicy
long ost_pocz; // początek najlepszego niepustego segmentu na końcu przejrzanej części
tablicy
// pierwszy rozważany niepusty segment to t[0]:
maks = ost_suma = t[0];
maks_pocz = maks_kon = ost_pocz = 0;
for (long i = 1; i < n; i++) {
```

```
if (ost_suma >= 0) // Czy ost_suma + t[i] >= t[i]?
     ost_suma += t[i];
  else {
     ost_suma = t[i];
     ost_pocz = i;
  }
  if (maks < ost_suma) {</pre>
     maks = ost_suma;
     maks_pocz = ost_pocz;
     maks_kon = i;
  }
}
wynik << maks_pocz + 1 << " " << maks_kon + 1 << endl;
// Tablica, której wartości były w pliku wejściowym miała indeksy przesunięte o 1
// musimy zatem uwzględnić poprawkę na przesuniecie indeksów względem tablicy t,
// do której wczytano dane z pliku
```

Zadanie 6.

W pliku dane6. txt zapisano 2023 napisy. W każdym wierszu jest jeden napis. Każdy napis ma długość 100 i składa się tylko z cyfr dziesiętnych 0,1, ..., 9. Nie ma napisu składającego się tylko z zer.

Dla liczby całkowitej p spełniającej warunek $2 \le p \le 10$, powiemy, że złożony z samych cyfr napis jest **p-minimalny**, jeśli zawiera cyfrę p - 1 i nie zawiera cyfr większych od p - 1. Czyli będzie tak, gdy p jest najmniejszą podstawą systemu pozycyjnego, w którym taki napis da się zinterpretować jako pewną liczbę całkowitą.

Przykład:

```
Oto plik złożony z 5 napisów, każdy o długości 10 i zbudowany z cyfr 0 .. 9: 2001030035 0010100001 7111190009
```

5550001110

000000005

Zadanie 6.1. (0-3)

Dla każdego p = 2, 3, ..., 10, napisz, ile liczb z pliku dane6. txt jest p-minimalnych.

Przykład:

Dla przykładowego pliku mamy:

Podstawa p	Liczba liczb <i>p</i> -minimalnych
2	1
3	0
4	0
5	0

6	3
7	0
8	0
9	0
10	1

Odpowiedź:

Podstawa p	Liczba liczb p-minimalnych
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Do oceny oddajesz:

- odpowiedź zapisaną w tabeli powyżej
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna.

2 pkt – odpowiedź poprawna dla 8 systemów.

1 pkt – odpowiedź z wartościami mniejszymi o 1 lub przypisanie wyników do największych cyfr, a nie podstaw.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Podstawa p	Liczba liczb <i>p</i> -minimalnych
2	225
3	239
4	229
5	232
6	238
7	198
8	220
9	210
10	232

Fragment przykładowego programu:

```
ifstream plik("dane6.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;
string s;
int max;
for (int i=0; i < n; i++){
  plik >> s;
  max = 0:
  for (int j=0; j<dl; j++)
     int t = s[j]-'0';
     if (t > max)
        max=t;
  }
  c[max]++;
for (int i=1; i < 10; i++)
  cout << i+1 << " " << c[i] << endl;
```

Zadanie 6.2. (0-3)

Dla każdego p = 2, 3, ..., 10 wskaż wśród liczb p-minimalnych zapisanych w pliku dane 6. txt przy podstawie p liczbę o największej sumie cyfr. Weź pod uwagę informacje z zadania 6. **Uwaga:** Jeśli w pliku nie ma liczby p-minimalnej dla danego p, to nie podajemy dla tego p wyniku.

Przykład:

Dla przykładowego pliku mamy

podstawa liczba z największą sumą cyfr

2 0010100001 6 5550001110 10 7111190009

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie6_2.txt zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku dwie liczby oddzielone spacją oznaczające podstawę p oraz liczbę p-minimalną z największą sumą cyfr)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

```
3 pkt - odpowiedź poprawna.
```

2 pkt – odpowiedź z maksymalnymi sumami cyfr zamiast wypisanych liczb z pliku.

1 pkt – odpowiedź poprawna dla przynajmniej jednej podstawy systemu pozycyjnego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

```
11111010100101001101110111
02110011102022211201222212
31023030233333232220003102130310333112232131233002010223332123322331220022
33220223030330222123110303
20332433010200444421120243032033444444124310341141444311101420444443333023
30120243324132423443224230
04244543451524345042553152321052413135224501444214554155135004552124551533
50255121412341354435230533
7
44405553624206102355362465512664352034643061363556454666226460614341131546
56346003302120251560312564
8
75110361612470675146632745605604636241363414372375160761272244756745650046
42766472364553635576317744
9
73074668871775566617275308314737485865727271466671583784416658006283862735
87852686608173458128256575
10
43637842270897660385152489678629262528566176868888788367744489699071436640
99174980839005479979326163
Fragment przykładowego programu:
```

```
ifstream plik("dane6.txt");
ofstream wynik("zadanie6_2.txt");
const int n = 2023;
const int dl = 100;
int maxs[10]={0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0};
string liczby[10];
string s;

for(int i=0; I < n; i++){</pre>
```

```
plik >> s;
  int max=0;
  int suma=0;
  for(int j=0; j<dl; j++){
   int t = s[j]-'0';
   suma += t;
   if(t>max)
      max=t;
  }
  if (suma > maxs[max]){
     maxs[max]=suma;
     liczby[max]=s;
   }
}
for (int i=1; i < 10; i++)
  if (maxs[i]>0)
       wynik << i+1 << " " << liczby[i] << endl;
```

Zadanie 6.3. (0–2)

Dla dodatniej, parzystej liczby całkowitej n powiemy, że napis s[1..*n*] jest **antypalindromem**, jeżeli s[i] \neq s[n-i+1], dla każdego i = 1, 2, ..., n/2. Antypalindrom ≠ palindrom

Zapisz wszystkie antypalindromy z pliku dane6.txt (każdy antypalindrom zapisz w oddzielnym wierszu; pamiętaj, aby kolejność była taka sama jak w pliku z danymi) w pliku zadanie6 3.txt. W oddzielnym, ostatnim wierszu pliku zapisz liczbę antypalindromów.

Przykład:

Dla przykładowego pliku antypalindromem jest tylko jeden napis: 7111190009.

Do oceny oddajesz:

- plik zadanie6 3.txt zawierający odpowiedź do zadania (w każdym wierszu pliku jeden antypalindrom i liczba antypalindromów w ostatnim wierszu pliku)
- plik(i) z komputerową realizacją zadania (kodem programu) o nazwie (nazwach)

Zasady oceniania

```
2 pkt – odpowiedź poprawna.
1 pkt – odpowiedź poprawna bez liczby antypalindromów
      ALBO
      podana tylko poprawna liczba antypalindromów.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
```

Rozwiązanie

14863571230330690483692339776957319481338573283002786460810007311554983485 27973529520274611673068772

88161000430076445258374062631112335058830726585705022618365814508170357802 43765452347216120217670321

53386843320088227451102048899149759918270810392395300858949919123721068843 78965076651312996928133004

72345115624756735503557135172931285542327323024478487179948877173011747409 80719891806837585539545731

4

Fragment przykładowego programu:

```
bool anty(string s){
   for (int i=0; i<s.length() / 2; i++)
     if (s[i] == s[s.length() - 1 - i])
        return false;
   return true;
}
int main(){
  const int n = 2023;
  ifstream plik("dane6.txt");
  ofstream wynik("zadanie6_3.txt");
  string s;
  int ile=0;
  for (int i=0; i<n; i++) {
     plik>>s;
     if (anty(s)) {
        ile++;
        wynik << s << endl;
      }
   wynik << ile;
```

Zadanie 10.

Zakład mleczarski produkuje ekologiczne, naturalne masło. Zakład mleczarski sprzedaje masło do kilkunastu sklepów ze zdrową żywnością. Zakład codziennie dostaje zamówienia. Zamówienia przesyłane są rano na linię produkcyjną oraz do działu transportu.

W pliku zamowienia.txt zapisano datę i wielkość zamówienia (w kilogramach). Dane w wierszach pliku oddzielone są znakiem tabulacji. Zakład otrzymuje zamówienie rano przed rozpoczęciem produkcji. Zamówienie ma wpływ na produkcję oraz na transport w tym dniu.

Przykładowy fragment pliku:

data	zamówienie
02/01/2018	299
03/01/2018	43
04/01/2018	296
05/01/2018	287

Wykorzystaj dostępne narzędzia informatyczne oraz dane z pliku zamówienia.txt. Rozwiąż poniższe zadania. Odpowiedzi zapisz do pliku wynikilo.txt. Przed każdą odpowiedzią napisz numer zadania.

Zadanie 10.1. (0-3)

Dla każdego miesiąca od stycznia 2018 do grudnia 2019 podaj sumę kilogramów zamówionego masła. Dla wykonanego zestawienia utwórz wykres kolumnowy. Prawidłowo podpisz osie wykresu. Napisz tytuł wykresu.

Do oceny oddajesz plik **z realizacją zadania** o nazwie _____

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź poprawna w tym:

2 pkt – wykres, w tym:

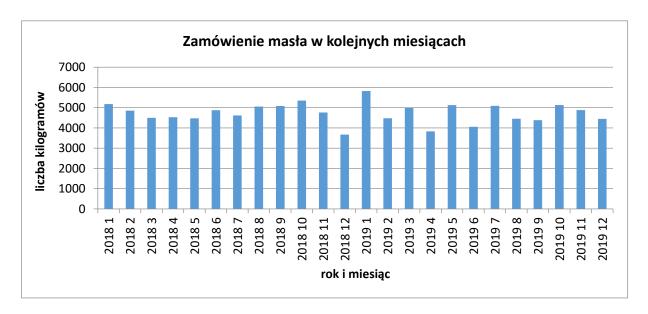
1 pkt – odpowiedni typ wykresu i dobór danych,

1 pkt – za prawidłowy opis;

1 pkt – zestawienie danych do wykresu.

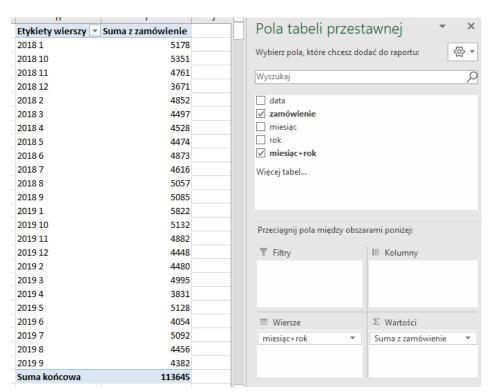
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowe wyliczenia w arkuszu kalkulacyjnym:

Aby wykonać zestawienie należy wybrać z daty rok i miesiąc oraz wykonać obliczenia np. z pomocą tabeli przestawnej albo całość obliczeń wykonać w tabeli przestawnej.

Następnie wystarczy wstawić wykres i prawidłowo go opisać.

Do oceny oddajemy plik arkusza kalkulacyjnego zawierający obliczenia oraz wykres.

Informacja do zadań 10.2. i 10.3.

Dział transportu wozi masło samochodem o ładowności 400 kg. Ładowność to maksymalny ciężar masła, jaki można włożyć na samochód. Samochód wyjeżdża z zakładu, gdy będzie wypełniony w 100%, to znaczy: łączne zamówienie od ostatniego transportu wynosi co najmniej 400 kg. Jeśli łączne zamówienie jest niższe, to nie będzie w tym dniu transportu. Jeśli łączne zamówienie jest wyższe niż 400 kg, to pozostała część zamówienia pojedzie następnym transportem (to znaczy, że każde zamówienie można dzielić – jeśli nie ma miejsca na całość, to wysyła się tę część, która się zmieści a reszta zamówienia jest obsługiwana w kolejnym transporcie). W sytuacji, gdy łączne zamówienie jest większe lub równe wielokrotności 400 kg to w jednym dniu może odbyć się kilka transportów po 400 kg każdy. Zakładamy, że każdego dnia samochód jest w stanie wykonać dowolną liczbę pełnych kursów.

Zadanie 10.2. (0-1)

Podaj liczbę dni, w których odbył się transport masła do sklepów.

Odpowiedź	<u> </u>		_	
Do oceny o	oddajesz _l	plik z realizacją zadania o	o nazwie	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

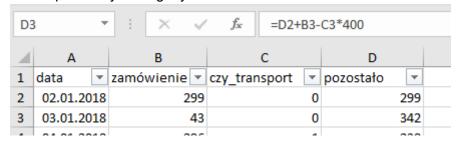
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

280 dni

Obliczenia:

Towar pozostały w magazynie

Czy będzie transport:

C4	-	× ✓ f _x	=CZ.CAŁK.DZIELEN	IA((D3+B4);400)
	Α	В	С	D
1	data	zamowienie	liczba transp	pozostało
2	02.01.2018	299	0	299
3	03.01.2018	43	0	342
4	04.01.2018	296	1	238
5	05.01.2018	287	1	125

Wynik otrzymujemy zliczając funkcją *Licz.Jeżeli* liczbę dni, w których liczba transportów jest większa od 0.

	400	m \sim
	10.3.	
	10.0.	

Podaj daty, kledy samochod wykonał co najmniej dwie dostawy w tym samym dniu.	
Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacja zadanja o nazwie	

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – brak jednej daty.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

05.07.2018

16.07.2018

26.03.2019

27.11.2019

Przy wcześniejszych obliczeniach wystarczy ukryć (schować) za pomocą filtru dni, kiedy nie było transportu, lub był tylko jeden transport.

Informacja do zadań 10.4 i 10.5.

Najczęściej zakład mleczarski produkuje 200 kg masła dziennie. Czasami, gdy zamówienie jest większe niż połowa porannej zawartości magazynu produkcja w tym dniu wzrasta o 30%. Produkcja jest zmniejszana o 20% zawsze, gdy rano w magazynie jest więcej niż 1500 kg masła (nieważne, jak duże jest wtedy zamówienia).

W dniu 2.01.2018 roku rano w magazynie znajdowało się 1000 kg masła. Weź pod uwagę zamówienia, opisany cykl produkcyjny oraz cykl transportowy. Wykonaj symulację porannej zawartości magazynu w okresie od 2 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 r.

Zadanie 10.4. (0-2)

Znajdź najdłuższy okres stabilizacji – kolejne dni, kiedy wielkość produkcji nie zmieniała się (znajdź kolejne dni, w których produkcja masła była taka sama). Podaj początek i długość tego okresu.

Odpowiedź	
Do oceny oddajesz plik z realizacją zadania o nazwie	

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – za podanie tylko daty ALBO tylko liczby dni.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

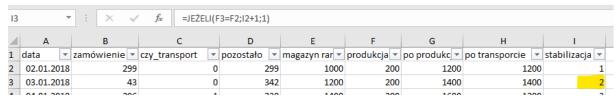
38 dni, początek 26.04.2018

Obliczenie wartości produkcji

Hä	3 *	: × ✓	f _x =G3-C3*4	100					
4	Α	В	С	D	E	F	G	н	1
1	data ▼	zamówienie 🔻	czy_transport 🔻	pozostało 🔻	magazyn rar 🔻	produkcja 🔻	po produkc 🔻	po transporcie	stabilizacja 🔻
2	02.01.2018	299	0	299	1000	200	1200	1200	1
3	03.01.2018	43	0	342	1200	200	1400	1400	2
	04.04.0040	200		222	4 400	200	4.000	4000	

Informacja, czy nastąpiła stabilizacja – czy nie zmieniała się wielkość produkcji (każdy następny dzień, kiedy produkcja masła jest taka sama jak poprzedniego dnia jest zliczany).

Następnie wystarczy w kolumnie I znaleźć maksymalną wartość i pobrać odpowiadającą jej datę początku szukanego okresu.

Zadanie 10.5. (0–2)

Jaki był najniższy i jaki najwyższy stan magazynu w opisanym w zadaniu przedziale czasowym?

lpowied	Ź		
	lpowied:	lpowiedź	lpowiedź

Do oceny oddajesz plik z realizacją zadania o nazwie _____

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – podanie tylko min albo tylko max.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

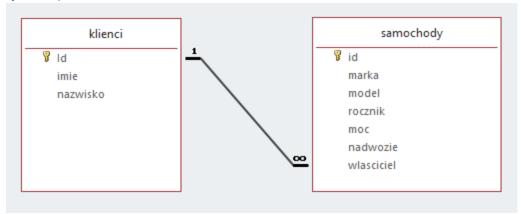
Odpowiedź

min 20 max 1700

Wystarczy policzyć minimum i maksimum z odpowiedniej kolumny (w naszym zadaniu H), wszystkie pozostałe obliczenia zostały wykonane w czasie rozwiązywania zadania 10.4.

Zadanie 12.

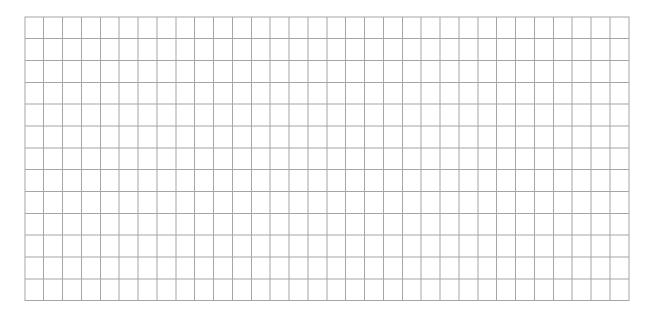
Dane są dwie tabele bazy danych: *klienci* i *samochody* połączone relacją jeden do wielu (patrz rysunek):

W tabelach zapisane są informacje zgodne z nazwami pól (np. "marka" – marka samochodu). Pole *id* w tabeli *klienci* oznacza identyfikator klienta i jest kluczem głównym w tej tabeli. Pole *id* w tabeli *samochody* oznacza identyfikator samochodu. Pole o nazwie *wlasciciel* w tabeli samochody jest kluczem obcym w tej tabeli i oznacza identyfikator klienta, który jest właścicielem samochodu. Na potrzeby zadania zakładamy, że każdy samochód ma tylko jednego właściciela, natomiast każda osoba może być właścicielem jednego lub więcej niż jednego samochodu.

Zadanie 12.1. (0–1) <mark>=</mark>

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę klientów (z id, imionami i nazwiskami) uporządkowaną alfabetycznie według nazwiska

Zasady oceniania

- 1 pkt odpowiedź poprawna.
- 0 pkt odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

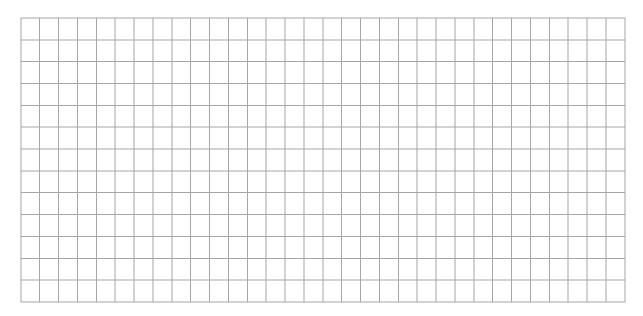
Rozwiązanie

SELECT *
FROM klienci
ORDER BY klienci.nazwisko;

Zadanie 12.2. (0–2) 🧧

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę marek i modeli samochodów, dla których *rocznik* zawiera się w przedziale [2010,2020] oraz *moc* jest większa niż 100 KM. Listę posortuj niemalejąco wg nazwy marki i modelu.

Uwaga: Każda para *model* i *marka* w zestawieniu może pojawić się tylko raz (nawet jeśli jest kilka samochodów tej samej marki i modelu spełniających warunki zadania).

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź, w której zdający nie uwzględnie, że każda para *marka* i *model* może pojawić się w zestawieniu tylko raz (brak DISTINCT)

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

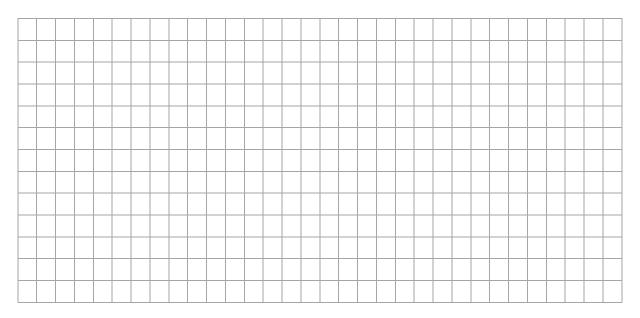
SELECT DISTINCT samochody.marka, samochody.model FROM samochody

WHERE (samochody.moc>100 AND (samochody.rocznik Between 2010 And 2020) ORDER BY samochody.marka, samochody.model;

Zadanie 12.3. (0-2)

Zapisz **w języku SQL** zapytanie, które da w wyniku listę klientów z ich id, imionami, nazwiskami oraz liczbą samochodów, które mają. Lista musi być posortowana malejąco według liczby samochodów.

Uwaga: pamiętaj, że część klientów może nie mieć żadnego samochodu (wtedy trzeba wypisać ich z liczbą samochodów zero)

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź poprawna.

1 pkt – odpowiedź, w której zdający nie bez uwzględnienia, że klient może nie posiadać samochodu (INNER JOIN zamiast LEFT JOIN).

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

SELECT klienci.imie, klienci.nazwisko, Count(samochody.id) AS ile FROM klienci LEFT JOIN samochody ON klienci.Id = samochody.wlasciciel GROUP BY klienci.imie, klienci.nazwisko ORDER BY Count(samochody.id) DESC;

Uchwała Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2023 roku

Uchwała Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz

Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z dnia 19 listopada 2020 r.

w sprawie informatorów o egzaminie maturalnym od roku 2022/2023

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich systematycznie i z uwagą obserwują egzamin maturalny, który stanowi podstawowe źródło informacji o poziomie przygotowania kandydatów na studia w polskich uczelniach. W zgodnej opinii obu instytucji przedstawicielskich środowiska akademickiego polski system egzaminacyjny dostarcza w tym zakresie w pełni wiarygodnych i opracowanych na czas danych. Zaufanie do tego systemu przekonująco potwierdziła KRASP wiosną tego roku, deklarując wolę odłożenia rekrutacji do szkół wyższych do czasu, gdy będzie możliwe bezpieczne przeprowadzenie egzaminu maturalnego w roku pandemii.

Drugim, bardzo istotnym zadaniem, które konsekwentne realizuje polski system egzaminacyjny jest wskazywanie za pomocą publikowanych materiałów kierunku rozwoju kształcenia w poszczególnych przedmiotach w stronę umiejętności złożonych, niezbędnych zarówno na studiach, jak i – w coraz większym stopniu – w życiu codziennym.

Ważną rolę w tym procesie odgrywają informatory o egzaminie maturalnym. Z jednej strony wydobywają oraz ilustrują za pomocą zadań najważniejsze wymagania podstawy programowej kształcenia ogólnego. Z drugiej strony, wiarygodnie informują kolejne pokolenia maturzystów o strukturze egzaminu maturalnego oraz o sposobie oceniania ich prac. W naszej opinii, przedłożone do zaopiniowania informatory dobrze realizują te cele.

Środowisko akademickie docenia starania systemu egzaminacyjnego o to, by systematycznie doskonalić swoją pracę i deklaruje dalsze wsparcie merytoryczne tych działań.

prof. dr hab. Zbigniew Marciniak Przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

prof. dr hab. Inz. Arkadiusz Mężyk Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

EGZAMIN MATURALNY

Informatyka

Z opinii Recenzentów:

W informatorze przedstawiono przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami i odniesieniami do wymagań podstawy programowej. Zawarto w nim zadania różnego typu, sprawdzające umiejętność rozumienia i analizowania problemów oraz programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera. Główny nacisk położono przy tym na układanie i programowanie algorytmów. Celem publikacji jest zapoznanie ucznia i nauczyciela z rodzajami zadań, które mogą pojawić się na egzaminie maturalnym, ze sposobem ich formułowania oraz różnymi metodami przedstawiania rozwiązań (na przykład pliki z kodem programu, pliki zawierające obliczone rozwiązania, zestawienia w arkuszu kalkulacyjnym czy też odpowiedzi wpisywane w arkusz).

dr Marcin Engel

Ogólne wrażenie jest bardzo dobre. Zadania przemyślane, o właściwym stopniowaniu trudności w kolejnych etapach rozwiązywania problemu. [...]

dr Piotr Chrzastowski-Wachtel

Przedstawiony w informatorze opis egzaminu i sposobu jego punktowania jest zwięzły, precyzyjny i zrozumiały. Dla mnie jako nauczycielki, ważne jest to szczególnie, ponieważ pozwoli mi to lepiej rozpocząć przygotowania uczniów do egzaminu w zmienionej formule. [...]

Mocna stroną zestawu zadań są zadania z programowania i myślenia algorytmicznego, które stanowią znaczną część informatora. Wśród nich mamy zadania z operacji na tekstach i znakach: szyfrowanie, sprawdzanie czy słowo jest palindromem, szukanie wzorca w tekście. Poruszany jest problem sortowania i wyszukiwania elementów w zbiorze. Mamy też zadania z rozumienia rekurencji. [...]

W grupie zadań programistyczno-algorytmicznych są zadania i pytania łatwe, średnie i trudne. Rozwiązujący musi wymyślić rozwiązanie, dobrać odpowiednie struktury danych, a następnie poprawnie zaprogramować zadanie. Wśród zadań algorytmicznych są też przykłady zadań z analizy i rozumienia algorytmu, gdzie rozwiązanie zadania wystarczy zapisać na arkuszu maturalnym bez użycia komputera. Przykładowe rozwiązania zadań przy użyciu komputera są jasno i zrozumiale opisane. [...]

Cieszy mnie umieszczenie w informatorze zamkniętych i otwartych zadań niewymagających użycia komputera. Do tej pory takie pytania pojawiały się w części A1. W egzaminie maturalnym, który opisuje Informator, części A1 i A2 zostały połączone. Podanie sporej ilości przykładowych pytań pozwoli zdającemu oswoić się z nową formą matury i lepiej do niej przygotować. [...]

Podsumowując, uważam, że *Informator o egzaminie maturalnym z informatyki od roku szkolnego 2022/2023* będzie bardzo dobrym drogowskazem dla nauczycieli pokazującym w jakim kierunku mają przygotowywać uczniów do egzaminu maturalnego. [...]

Joanna Smigielska, XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie

